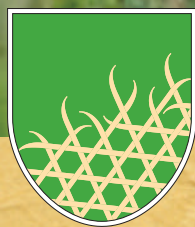

Poštnina plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

100/ XVIII, maj – junij 2016

Glasilo občine Sodražica

Vsebina

- 3 ŽUPANOVA STRAN**
Narava in dogajanje v domačem kraju
- 4 AKTUALNO**
Seja OS
Podražitev komunalnih storitev
Vabljeni na Psoglavske dneve!
- 8 IZ POSLANČEVE ZAPISNICE**
- 9 VAMPIJADA**
Prireditve postaja tradicionalna
- 10 ŠOLA / VRTEC**
Kam odhajajo devetarji?
Bralna značka
Bralni projekt v vrtcu
- 14 ŠEDRŽANKE**
Seznanjamo se s piro
– obisk pri Pirnatovih
- 15 NAŠE ZDRAVJE**
Poletje s Katarino Arko
- 17 DRUŠTVO UPOKOJENCEV**
Pisano dogajanje, ki povezuje
Razstava *Znani domačini*
Pri Ivanu Ruparčiču
- 18 ŠPORT**
Uspešni tekači
- 20 ŽUPNIJA**
Šmarnice in romanje
Priprave na oratorij
- 27 NOVIČKE IZ KNJIŽNICE**
Knjižni predlogi za poletje

OBVESTILO

Lekarna Sodražica obvešča, da bo od 18. do vključno 29. julija 2016 zaprta zaradi letnega dopusta. Hvala za razumevanje.

Foto na naslovnici:
Emil Kodat

100 (STO)

PIŠE: DARJA VETRIH

Za mano sta bili dve leti honorarnega novinarstva za različne bolj ali manj znane medije, pretežno pa sem se v tistem času preživljala s pisanjem za Jano. Rednega dela v novinarstvu ni bilo in znašla sem se na razpotju: ali naj še naprej vztrajam v »svobodnjaštvu« ali pa se lotim česa oprijemljivejšega. Takratni župan Andrej Pogorelec mi je predstavil delo v novo nastajajoči občinski upravi, kjer sem kot prva zaposlena na Občini Sodražica, mesec dni kasneje pa ena izmed treh, pokrivala široko paleto delovnih področij. Med drugim sem dobila za nalogo tudi organizacijo in urejanje občinskega glasila, kar mi je predstavljalo še poseben izziv.

Iskali smo ime. Pripravili smo odlok. Poiskali smo tiskarja, oblikovalca. Izdali smo poskusno številko. Sešel se je programski svet. Ideje so se nabirale. Finančna sredstva so bila omejena. Začeli smo z enobarvno naslovnico, črno-belo notranjostjo, na dvanajstih straneh. Glavni namen je bil informirati občane. Dodati je bilo potrebno še kaj, kar bi pritegnilo bralce. Včasih smo pisali tudi o stvareh in na način, da smo komu stopili na žulj. Sčasoma smo *Pometanje pred domačim pragom* prepustili starejšim »medijem«. Življenje v lokalnem okolju je namreč bolj mirno, če mački ne stopaš na rep.

Ustvarjanje Suhorobarja je bil vedno izziv. Delo, kjer imaš roke, ki se jih je v resnici potrebno držati. Delovnik, ki se konča, ko je delo dokončano. Trening živcev, prilagajanje življenjskega ciklusa »na dva meseca«. Tako kot izhaja Suhorobar. Ustvarjanje vsebin Suhorobarja pa je bilo vedno tudi svobodno. Imeti proste roke pri pisanju, oblikovanju, dogovorih, pogovorih, vsebini je ideal, o katerem marsikateri novinar ali urednik samo sanja. Potrebno je poudariti, da so pisci prispevke vedno pisali prostovoljno, da večina vsebin nastaja iz občutka pripadnosti posameznemu društvu, organizaciji in ne nazadnje tudi lokalni skupnosti. Marsikaj je bilo v teh letih zapisanega, fotografiranega, natisnjenega. Marsikaj pa seveda tudi izpuščenega.

Suhorobar je z leti precej pridobil na vsebini, kar se odraža tudi v več kot podvojenem številu strani. Lahko tudi z gotovostjo trdimo, da se je Suhorobar »prijel«. Vedno dobimo odziv – včasih pohvalo, drugič grajo, oboje pa je pokazatelj, da se Suhorobar bere. Zagotovo se bo glasilo razvijalo tudi še naprej. Verjamemo, da se bo opogumil še kdo in prispeval kakšno novico iz svojih vrst, tako kot to že redno počne Društvo upokojencev in še kdo. Moram priznati, da so mi bili taki prispevki vedno najljubši, saj se skozi njega odraža življenje v naših krajih. Tisti, ki smo že »službeno« vpeti v razna dogajanja, namreč vemo, da je dogodkov precej, na različnih področjih, in da bi bilo vredno še marsikakšno zadevo pokriti tudi v našem Suhorobarju.

Pred vami je torej že stota številka Suhorobarja. Hvala vsem, ki kakor koli prispevate k vsebini in nastanku našega skupnega glasila. Vsem, ki s svojim trudom pripomorete, da je Suhorobar že od jeseni 1999 redno, vsaka dva meseca, v naših gospodinjstvih. In hvala vsem, ki Suhorobarja tudi berete.

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **1. avgust 2016**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov: **suhorobar@gmail.com**

ENA O ČEBELAH IN ENA ŠE O NAŠEM TRGU

PIŠE: BLAŽ MILAVEC, ŽUPAN

V začetku poletnih dni mi na misel prihajajo primerjave med dogajanjem v naših življenjih in naravo. Letošnje leto velja v čebelnem svetu kot zelo rojilno. Pojav rojev prvenstveno predstavlja obliko razmnoževanja čebeljih družin, praktično pa pomeni menjavo matice. Nehote mi misel uide na podobnost, ki se izkazuje v našem slovenskem političnem prostoru, kjer smo tudi podvrženi nekemu »rojilnemu« razpoloženju. Še vedno smo namreč prepričani, da moramo naše voditelje menjavati, dokler pač ne bo bolje. Čeprav vemo, da s samo menjavo, ne da bi spremenili kaj bistvenega v nas samih, nikoli ne bo boljše. Ampak »hormoni« delajo svoje in mi se jim prepuščamo. Kot najstniki. Neko posebno »rojilno« razpoloženje je to pomlad prevzelo tudi našo šolo. Malce adrenalina, bi lahko rekli, je celo dobrodošlo v procesih demokratičnega odločanja, če seveda na koncu pride do rešitve, ki je rezultat treznega premisleka med vsemi vpletenimi deležniki in ne le čustev oziroma »hormonov«. To se pač enostavno od nas, ki nastopamo v takšnih procesih, pričakuje in zahteva. In to vedno, ker so v igri preveč pomembne stvari, kot le naši principi, pravice in koristi. Končno tudi ni pošteno do vseh ostalih, ki se v teh okoljih trudijo delati po svojih najboljših močeh.

Poletni čas mi pred oči preslika še eno primerjavo z naravo. To je zgodba o kitajskem bambusu. Ta zgodba namreč pripoveduje o bambusovem drevesu, katerega seme vsadiš in zalivaš več let, ne da bi se zgodilo kar koli. Šele po več letih prileze ven kalček, iz katerega potem pospešeno zraste drevo. Tudi marsikomu izmed nas se dogaja podobno: več let se trudiš za nekaj, a žal ni kakšnih posebnih rezultatov. Vendar, če si vztrajen in delaš prav, na koncu ne izostane tudi uspeh.

Tudi pri delu v občini se mi velikokrat zdi, da delamo, ne da bi imeli kaj pokazati. Tako je tudi v tem času pogled na sodraški trg vse prej kot navdušujoč. Tam, kjer so še pred leti stala poslopja, so makadamske zevi, namesto poslovalnic, polnih strank, zaprte izložbe. A kljub temu klavrnemu videzu se v ozadju rojeva nova podoba sodraškega centra. Osrednjemu parku, ki je posvečen naši domovini, ter trgu z lipo, simbolom slovenstva in likom iz lokalne mitološke dediščine,

naj bi pridružil poseben arhitekturni objekt v obliki urbane lesene konstrukcije kot večnamenski napol odprti prostor za mini tržnico ali druge zunanje prireditve. Lesena tržnica naj bi tako simbolizirala trgovsko žilico naših prednikov (tržni dnevi in tedenski sejmi ter zdumanje) v povezavi z glavno domačo surovino – lesom. Nasproti temu stoji nekdanja poslovalnica KGZ, ki jo je občina sklenila kupiti z namenom preureditve v prav tako večnamenski prostor. Osnovna ideja tega projekta je pridobiti in urediti prostor v središču Sodražice, v okviru katerega naj bi se združile vse najpomembnejše javne službe in uradi. Tako v tem objektu načrtujemo urediti ustrezen prostor za pošto in morebitno poslovalnico katere izmed zainteresiranih bank ter prostor za še kakšno drugo poslovalnico, lokal ali trgovinico. V kleti bi uredili primerne prostore za prikaz določenih najpomembnejših znamenitosti naše občine: suha roba in druga dediščina s področja umetnosti in zlasti glasbe. Poseben prostor v kleti naj bi bil namenjen kotlovnici za daljinsko ogrevanje področja trga, v nadstropju pa naj bi se pripravil prostor za splošno knjižnico, ki bi s tem končno dobila večji in bolj primeren prostor, večnamensko sejno sobo in pisarniški del. Mansardo bi namenili uradnim prostorom občine, ki

bi se tako preselila iz sedanje občinske hiše. Vertikalno naj bi objekt poleg stopnic povezovalo dvigalo, kar bi omogočilo vsem primeren dostop.

V stavbi, kjer sedaj domuje občina in knjižnica, pa bi uredili še kakšno neprofitno stanovanje, predvsem pa prostor za v naši občini delujoča društva. V kolikor bi bil interes, tudi poslovne prostore za mlade domače podjetnike.

Navedeno je ideja ureditve posameznih delov našega trga z namenom revitalizacije tega prostora. Osrednji trg je pomembno območje vsakega kraja, še toliko bolj občinskega središča. S tem, ko se nam zapira določena ponudba, je pač potrebno z ureditvijo prostora in s primernim programom omogočiti razvoj novim možnostim. Tako tudi predstavljena ideja ne pomeni dokončnih rešitev, ampak je podlaga za nadaljnji razmislek in nadgradnjo, zlasti v detajlih. Najprej pa je pomembna temeljna usmeritev: da trg spet postane stičišče krajavnega in občinskega življenja in tudi širše. Ravno takšen, kot se nam bo pokazal v prihajajočih dneh, ko bo, tako kot vsako leto, polno zaživel skozi naš Tržni dan.

Drage občanke in občani, državljanke in državljani Slovenije!

Pred 25 leti se je rodila Republika Slovenija kot samostojna in neodvisna država. S tem so se uresničile sanje mnogih generacij našega naroda. A danes se zdi, da se je bilo mogoče lažje osamosvojiti kot biti samostojen. Samostojnost ni le svoboda in neodvisnost, je tudi odgovornost in delo. Pa tudi potrpljenje, strpnost in čut za druge.

Ob dnevu državnosti in 25. obletnici osamosvojitve želim, da Slovenijo resnično začutimo kot svoj dom, kjer se počutimo prijetno ter za katerega smo pripravljene tudi kaj narediti in potrpeti.

Blaž Milavec, župan

Z 10. SEJE OBČINSKEGA SVETA

PIŠE: DARJA VETRIH

Občinski svet se je sestel na 10. redni seji 20. aprila in razpravljaval o desetih točkah dnevnega reda. Med gosti so sedeli predstavniki Hydrovoda iz Kočevja in z ribniške Komunale ter predstavili letna poročila obeh javnih podjetij za minulo leto.

Letno poročilo Hydrovoda za leto 2015

Direktor Hydrovoda, Antun Gašparac, je povedal, da je v minulem letu oskrba s pitno vodo potekala nemoteno, po obsegu vlaganj pa je bilo leto bogato. Obrazložil je, da ima Hydrovod v upravljanju večje število vodovodnih sistemov in kot razlog za to razpršenost navedel, da se pri tem sledi načelu pokritosti z javno vodooskrbo. Povedal je, da se je trend porabe vode v minulem letu nekoliko zvišal v primerjavi z letom 2014. Obrazložil je nadzor nad kvaliteto pitne vode, katera intervencijska popravila so bila opravljena ter katere investicije so bile izvedene. Pojasnil je tudi finančni del – strukturo prihodkov, stroškov izvajanja in strukturo odhodkov ter kadrovsko strukturo, cenik storitev za javno službo ter finančni rezultat, s katerim izkazujejo pozitivno poslovanje. Za konec je obrazložil tudi razvoj in načrte podjetja za naprej. Podal je informacije o poteku investicije regionalnega vodovoda SORIKO, povedal, da so se dela na terenu pričela in izrazil zadovoljstvo ob kooperativnem sodelovanju z Občino Sodražica. Dodal je, da se je sam projekt pripravljaval skoraj 10 let, preden je dobil zeleno luč za izvedbo.

Letno poročilo Komunale Ribnica za leto 2015

Bojan Trdan, direktor Komunale Ribnica, je v uvodu povedal, da Komunala izvaja sedem dejavnosti in da je bilo poslovno leto zaključeno finančno pozitivno. Natančneje je obrazložil področje obravnave odpadkov (ločevanje, akcija zbiranja na terenu) in povedal, da so rezultati ugodni, saj je prišlo do manjših stroškov deponiranja, nekoliko pa so se povišali stroški odvoza. Obrazložil je dejavnost odvajanja in čiščenja odpadnih voda. Povedal je, da je delovanje čistilnih naprav ČN Sodražica, MČN Žimarice in MKČN Novi Pot ustrezno ter da potek praznjenja greznice poteka tekoče. Obrazložil je tudi področja pogrebne dejavnosti, vzdrževanja cest, ki je druga najpomembnejša dejavnost podjetja, ter tržno dejavnost.

Spremembe cen obravnave komunalnih odpadkov in odpadnih vod

Svetniki so s sklepom določili ceno za zbiranje določenih vrst komunalnih

odpadkov, obdelavo določenih vrst komunalnih odpadkov, odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov. Razloge za sprejem sklepa, s katerim se določa navedene cene, je obrazložil direktor Komunale, Bojan Trdan, in podal razloge za dvig cen ter način obračunavanja. Povedal je, da se sprejemata dva sklepa, prvega je pripravila Komunala Ribnica, drugega pa Snaga d.o.o. za obdelavo odpadkov v RCERO, ter pojasnil, kaj prinaša sprememba cene za uporabnike.

Svetniki so sprejeli tudi Sklep o cenah storitev čiščenja in odvajanja komunalne odpadne vode na območju občine Sodražica. Razloge za sprejem sklepa in obrazložitev predlog sklepa je podal direktor Komunale. Povedal je, da je potrebno vsako leto pripraviti elaborat; v kolikor gre za spremembo cene za več kot 10 %, jo mora obravnavati občinski svet. Povedal je, da je bila na tej dejavnosti v letu 2015 izguba, ki je nastala iz naslova praznjenja greznice. Cena je bila namreč postavljena v letu 2013, ko niso bili znani vsi vhodni podatki; izkazalo se je, da je faktor onesnaženosti bistveno višji in da je tudi količina odvoženega blata iz posamezne greznice višja, kot je bilo predvideno. Za orientacijo je podal tudi cene te dejavnosti v drugih občinah v našem širšem okolju. (Več informacij na str. 5.)

Svetniki so potrdili Zaključni račun Občine Sodražica za leto 2015 ter obravnavali posamezne vloge s področja komunalne dejavnosti in razpolaganja s stvarnim premoženjem.

OBISK PREDSTAVNIKOV VELEPOSLANIŠTVA RUSKE FEDERACIJE

PIŠE: PAVLINA PIHLER V IMENU KO ZB ZA VREDNOTE NOB SODRAŽICA, FOTO: MARKO BURGER

V sredo, 13. aprila, je delegacija Veleposlaništva Ruske federacije v Sloveniji položila venec na grob med drugo svetovno vojno padlih borcev NOB na pokopališču v Sodražici, kjer so pokopani tudi trije ruski vojniki. Delegacijo je vodil svetovalec na Veleposlaništvu g. Juri Metelov s soprogo, spremljal ga je prvi sekretar g. Aleksander Vinnik.

Goste so sprejeli župan Občine Sodražica Blaž Milavec, direktorica občinske uprave Darja Vetrlih in predsednik Krajevne organizacije ZB za vrednote NOB Sodražica Janko Divjak skupaj s člani te organizacije.

Za kulturni del so poskrbeli učenci Osnovne šole dr. Ivan Prijatelj Sodražica z recitacijami.

V nagovoru se je Juri Metelov zahvalil naši organizaciji za skrbno urejanje spomenika, izrazil zadovoljstvo, ker so bili prisotni tudi mladi ljudje, kajti, kot je dejal, moramo ohranjati spomin na vse žrtve druge svetovne vojne, ki so žrtvovali svoja življenja za to, da živimo v miru, ter v opomin, da se kaj takega ne bi več zgodilo.

NOVE CENE KOMUNALNIH STORITEV

PRIPRAVILA: KOMUNALA RIBNICA D.O.O., ANDREJA HENIGMAN IN BOJAN TRDAN

Obveščamo vas, da so Občinski sveti občin Ribnica, Sodražica in Loški Potok na podlagi Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur. l. RS, št. 87/12) – v nadaljevanju uredba – potrdili nove cene storitev tretiranja določenih vrst komunalnih odpadkov ter cene storitev čiščenja in odvajanja komunalne odpadne vode. Nove cene komunalnih storitev se **uporabljajo od 1. 6. 2016** in pokrivajo upravičene stroške, ki so potrebni, da so storitve opravljene skladno z zakonodajo, ki ureja določeno področje.

1. Cene storitev zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov, odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov

Stroški zbiranja komunalnih odpadkov in ločeno zbranih frakcij komunalnih odpadkov se obračunavajo glede na velikost zabojnika za preostanek odpadkov in pogostost praznjenja le-tega. Cene so izražene v EUR/kg.

V ceno ravnanja z odpadki je poleg odvoza preostanka odpadkov vključeno tudi: zbiranje ločeno zbrane odpadne embalaže, zbiranje ločeno zbranih frakcij določenih komunalnih odpadkov in kosovnih odpadkov v zbirnem centru, ločeno zbiranje embalaže iz ekoloških otokov, odvoz kosovnih odpadkov po naročilu, zbiranje nevarnih odpadkov, obdelava preostanka odpadkov, odlaganje preostanka odpadkov.

Posebej se zaračunava tudi zbiranje bioloških odpadkov, ki se izvaja v vseh blokovskih soseskah in kjer ni možno individualno kompostiranje. Za ostale uporabnike se storitev izvaja po naročilu. Pogostost odvoza, ki se upošteva za zbiranje bioloških odpadkov, je 3,33 odvozov mesečno, najmanjša velikost zabojnika pa je 80 litrov.

Pretvorniki, ki se upoštevajo pri obračunu storitev, so izračuni po formuli: celotna količina zbranih oz. obdelanih oz. odloženih odpadkov / celotna litraža na terenu in znašajo:

Pretvorniki iz kg v l, ki se uporabljajo pri obračunu	Pretvornik
ZBIRANJE KOMUNALNIH ODPADKOV	0,1662 kg/l
ZBIRANJE BIO ODPADKOV	0,0900 kg/l
OBDELAVO KOMUNALNIH ODPADKOV	0,0792 kg/l
ODLAGANJE OSTANKOV KOMUNALNIH ODPADKOV	0,0039 kg/l

Storitev	EUR brez DDV	EUR z 9,5% DDV	ME
ZBIRANJE KOMUNALNIH ODPADKOV:			
CENA JAVNE INFRASTRUKTURE	0,0116	0,0127	EUR/kg
CENA STORITVE	0,1810	0,1982	EUR/kg
ZBIRANJE BIOLOŠKIH ODPADKOV:			
CENA JAVNE INFRASTRUKTURE	0,0010	0,0011	EUR/kg
CENA STORITVE	0,1322	0,1448	EUR/kg
OBDELAVA DOLOČENIH VRST KOMUNALNIH ODPADKOV*:			
CENA JAVNE INFRASTRUKTURE	0,0438	0,0480	EUR/kg
CENA STORITVE	0,0674	0,0738	EUR/kg
ODLAGANJE OSTANKOV PREDELAVE ALI ODSTRANJEVANJA KOMUNALNIH ODPADKOV*:			
CENA JAVNE INFRASTRUKTURE	0,0734	0,0804	EUR/kg
CENA STORITVE	0,1883	0,2062	EUR/kg

*Storitve se obračunava po ceniku RCERO Ljubljana, ki so ga potrdili Občinski sveti občin Ribnica, Sodražica in Loški Potok.

Za obračun storitev se uporablja formula:

velikost zabojnika (l) x sodilo (preračun porazdelitve količin opravljenih storitev) x povprečno število odvozov x cena

Pogostost odvoza, ki se upošteva pri obračunu za zbiranje, obdelavo ter za odlaganje komunalnih odpadkov, znaša 2,167 odvozov mesečno, pri čemer se dodatno upošteva:

- za enočlansko gospodinjstvo faktor 0,333 (2,167 x 0,333)
- za dvočlansko gospodinjstvo faktor 0,5 (2,167 x 0,5)

Pri obračunu storitev za prazne hiše, ki so primerne za bivanje, se upošteva ena tretjina najmanjše velikosti zabojnika, kar znese 40 litrov in najmanjša pogostost odvoza, ki znaša 2,167.

Za zbiranje mešanih komunalnih odpadkov v večstanovanjskih stavbah oz. soseskah znaša minimalni obračunski volumen 20 litrov na osebo.

Mesečni strošek po gospodinjstvih za zbiranje, obdelavo in odlaganje komunalnih odpadkov:

Št. oseb	Strošek gospodinjstva po cenah veljavnih od 1. 11. 2015 (EUR z DDV)	Strošek gospodinjstva po cenah veljavnih od 1. 6. 2016 (EUR z DDV)
1	3,50 EUR	3,97 EUR
2	5,26 EUR	5,96 EUR
3-6	10,52 EUR	11,92 EUR
od 7	21,04 EUR	23,84 EUR
PRAZNE HIŠE, PRIMERNE ZA BIVANJE	3,51 EUR	3,97 EUR

Razlogi in predpostavke, ki vplivajo na spremembo cene:

- zmanjšanje volumna zabojnikov od oktobra 2015,
- stroški obdelave odpadkov, ki jih do sedaj ni bilo
- višja najemnina infrastrukture.

Primerjava mesečnega stroška za 4-člansko gospodinjstvo za zbiranje, obdelavo in odlaganje komunalnih odpadkov:

	Ribnica, Sodražica, Loški Potok	Kočevje	Cerknica	Loška Dolina	Črnomelj	Metlika
ZNESEK RAČUNA ZA 4-ČLANSKO GOSPODINJSTVO (EUR z DDV)	11,92	17,60	12,23	12,77	23,77	18,40

Cene zbiranja, obdelave in odlaganja odpadkov se bodo sicer zvišale, vendar so še vedno nižje kot v oktobru 2015 in so tudi najnižje v bližnji okolici.

2. Cene storitev čiščenja in odvajanja komunalne odpadne vode v Občini Sodražica

S 1. 6. 2016 so se spremenile tudi cene na področju čiščenja in odvajanja komunalne odpadne vode. Trenutno veljavne cene, ki so začele veljati v letu 2013 (cene storitev) oz. v letu 2016 (cene omrežnine), so temeljile na predpostavkah, ki so se bistveno spremenile, predvsem na področju praznjenja greznic in MKČN.

Komunala Ribnica d.o.o. najmanj enkrat letno ugotavlja dejansko količino opravljenih storitev in izdela elaborat ter tako ustrezno prilagoditi cene.

Povečano število izpraznjenih greznic povzroča večjo količino blata, s tem pa tudi večjo obremenitev čistilne naprave, posledica tega pa so višji stroški porabljene elektrike in vode ter kemikalij. Posledično je večja količina odpadkov na grobih in finih grabljah ter v peskolovih. Višji so tudi stroški nadaljnje predelave blata in drugih odpadkov, ki se odvažajo.

V letu 2015 se je spremenilo tudi plansko število izpraznjenih greznic, ki se je povišalo. Komunala mora namreč vsako greznico sprazniti enkrat na tri leta. Greznice do oblikovanja cen v letu 2013 niso bile izpraznjene sistematično, zato so nekatere v zelo slabem stanju, vsebina teh greznic pa povzroča bistveno višjo obremenitev čistilne naprave. Plan praznjenja greznic je izdelala Komunala Ribnica d.o.o., v ta plan pa vključujemo tudi interventna naročila.

Cene na dejavnosti čiščenja in odvajanja so pod nivojem povprečja primerljivih območij. Dosedanje cene storitev povezanih z greznicami in MKČN pa so bistveno pod povprečjem primerljivih območij.

Cene veljavne od 1.6.2016:

OMREŽNINA	Premier vodmera	Faktor omrežnine	Omrežnina na mesec / uporabnik brez DDV (v EUR)	Omrežnina na mesec / uporabnik z DDV (v EUR)	Omrežnina na mesec / uporabnik z DDV (v EUR)	Sprememba cene (EUR brez DDV)
ODVAJANJE	DN ≤ 20	1	2,8353	3,1047	2,4837	0,0000
ČIŠČENJE	DN ≤ 20	1	2,3616	2,5860	2,0688	0,1337

STORITEV	Cena brez DDV (EUR/ m ³ porabljene pitne vode)	Cena z DDV (EUR/ m ³ porabljene pitne vode)	Sprememba cene (EUR brez DDV)
ODVAJANJE KOMUNALNE ODPADNE VODE	0,1408	0,1542	-0,0457
ČIŠČENJE KOMUNALNE ODPADNE VODE	0,6100	0,6680	0,0085
STORITVE POVEZANE Z GREZNICAMI IN MKČN	0,3287	0,3599	0,1672

Primerjava mesečnega stroška za 4-člansko gospodinjstvo, pri povprečni porabi vode 10,83 m³ mesečno za povprečno gospodinjstvo:

	Povprečno 4-člansko gospodinjstvo - priključeno na kanalizacijo, skupaj z okoljsko dajatvijo, brez upoštevanja subvencije (EUR z DDV)	Povprečno 4-člansko gospodinjstvo - priključeno na greznico, skupaj z okoljsko dajatvijo, brez upoštevanja subvencije (EUR z DDV)
RIBNICA	13,22	11,66
SODRAŽICA	15,17	12,21
LOŠKI POTOK	0,00	13,12
GROSUPLJE	12,50	13,11
DOBREPOLJE	41,81	12,35
ČRNOMELJ	18,02	12,19
LOŠKA DOLINA	24,03	11,85
KOČEVJE	14,29	13,54

Cene so se sicer malo povišale, so pa še vedno med najnižjimi v tem okolišju. Uskladitev cen omogoča predpisano izvajanje javnih storitev, ustrežno delovanje čistilne naprave, izpuste iz čistilne naprave, ki so znotraj predpisanih vrednosti, predpisano redno praznjenje greznic.

Občina Sodražica in Galerija Miklova hiša
vabita na

odprtje slikarske razstave sodraških umetnikov DRAGA HRVACKEGA IN SIMONA LAVRIČA,

ki bo v petek, **17. junija 2016**,
ob 18. uri v telovadnici OŠ Sodražica.

Razstava bo na ogled do 10. julija,
ob petkih od 17. do 20. ure in
ob nedeljah od 9. do 12. ure.

V A B L J E N I !

AKCIJA »E – odpadke ločuj in okolje varuj!« JE KONČANA!

Komunala Ribnica d.o.o. in družba Zeos d.o.o. sta organizirali akcijo »E – odpadke ločuj in okolje varuj!«. Akcija zbiranja je potekala od **2. maja do 26. maja 2016** v Zbirnem centru Goriča vas in Loškem Potoku. Za vse, ki jim je pot do Zbirnega centra predstavljala težavo, pa smo v treh majskih sobotah organizirali dodatno zbiranje na posameznih lokacijah, ki so bile bližje občanom (7. 5. 2016 v občini Ribnica, 14. 5. 2016 v občini Sodražica ter 21. 5. 2016 v občini Loški Potok).

Na terenski sobotni akciji v občini Sodražica je bilo zbranih 1.410 kg OEEO, in sicer 400 kg velikih gospodinskih aparatov (VGA), 200 kg hladilno zamrzovalnih aparatov (HZA), 400 kg TV in ekranov, 360 kg malih gospodinskih aparatov (MGA), 6 kg sijalk, 14 kg baterij in 30 kg akumulatorjev.

Same akcije se je udeležilo 271 občanov vseh treh občin, ki so skupaj oddali **8.331 kg** odpadne električne in elektronske opreme. To pomeni, da so občani Ribnice, Sodražice in Loškega Potoka v času akcije zbrali **0,70 kg** na prebivalca.

Vsak, ki je prinesel katero koli oeeo, odpadno sijalko ali odpadno baterijo je z izpolnjenim kuponom sodeloval v nagradnem žrebanju, ki je potekalo 2. junija ob 12. uri v prostorih komunalnega podjetja.

V občini Sodražica so bili izžrebani naslednji nagrajenci:

- Mateja Puželj iz Zapotoka, ki je prejela sekljalnik (smuti)
- Mirko Oražem iz Globeli, ki je prejel kompostnik
- Silvo Košmrlj iz Podklanca, ki je prejel kompostnik

Vsem udeležencem akcije se organizatorja akcije Komunala Ribnica d.o.o. in družba Zeos d.o.o. zahvalujeta za dober odziv in upanju, da bomo skupaj nadaljevali s takimi in podobnimi akcijami tudi v prihodnje in s tem poskrbeli za lepše in boljše življenje vseh nas.

Komunala Ribnica d.o.o.

PSOGLAVSKI DNEVI 2016

EXTREMOV DAN, DAN ŠPORTA IN 501 FEST

V Športnem društvu Extrem bomo letos v sklopu Psoglavskih dni na športnih površinah za šolo v Sodražici organizirali kar dve prireditvi, ki sta postali že tradicionalni:

- v petek, 24. 6. 2016, EXTREMOV DAN ter
- v soboto, 25. 6. 2016, DAN ŠPORTA.

Extremov dan je zaključna prireditev Športnega društva Extrem v sezoni 2015/2016. Potekala bo na zadnji šolski dan popoldan in je namenjena druženju in zabavi predvsem za otroke in družine. Pripravljenih bo vrsto aktivnosti za vse udeležence. Zabavno bo! Prireditev bo potekala skozi celo popoldne in se končala oz. bolje rečeno prešla v večerno oz. nočno glasbeno, plesno in zabavno prireditev **501 FEST**, ki se bo odvijala na istem prizorišču od 21. ure dalje. V primeru dežja je možnost, da se Extremov dan prestavi tudi na soboto.

Dan športa je namenjen tekmovanju in druženju vseh ljubiteljev športa v mnogih športnih panogah. Organizirana bodo tekmovanja v namiznem tenisu (od 10. ure dalje), badmintonu (od 12. ure dalje), v popoldanskih in večernih terminih pa še tekmovanja v odbojki na mivki, košarki in nogometu. Rok za prijavo ekip je najkasneje do 24. 6. do 19.00, ko bo žreb. Točen raspored in več podatkov o tekmovanjih je objavljenih na spletni strani www.sd-extrem.si. **Dan športa bo speljan v vsakem vremenu**, saj se bodo lahko v primeru dežja vsa tekmovanja (razen odbojke na mivki) speljala v športni dvorani.

VEČER NA TRGU

Večeri okrog poletnega sončevega obrata, ko so dnevi najdaljši, nosijo simboliko druženja in povezovanja. Prav temu je namenjen tudi **Večer na trgu**, ki bo 25. 6. 2016, na predvečer Tržnega dne. Igralci **Mladinskega kluba** navdušeno in vztrajno pripravljajo zabavno dramsko igro z naslovom **Spet doma**. Po dolgih letih življenja v Kanadi se domov vrne Rado, gospod v srednjih letih, ki vidi v Sodražici veliko turistično in poslovno priložnost. Pogumno odpre gostilnico, ki pa skriva mnogo več, kot se zdi na prvi pogled ... Glasilke in pete boste ta večer lahko ogreli ob zvokih **Tamburaškega orkestra Sodražica**, ki ima za seboj že številne nastope po vsej Sloveniji, a se radi odzovejo tudi povabilu za nastop pred domačo publiko. Začnemo ob 21. uri, vabljeni v sproščeno družbo!

TRŽNI DAN

Zadnjo junijsko nedeljo bo v Sodražici potekal že **12. Tržni dan**. Tako kot vsako leto organizatorji tudi letos pripravljajo raznolik etnološki in zabavni program. Na Trški ulici se bodo predstavili domači obrtniki. Ulico bodo zapolnili tudi obrtniki od drugod. Za kulinarična presenečenja so zadolžene naše Šedrzanke. Vsako leto se najde kakšna nova ponudba, zato lepo vabljeni k stojnicam.

Ob 10. uri se bo s povorko nastopajočih začel kulturno-etnološki program, ki se bo nadaljeval na trškem odru s programom domačih kulturnih ustvarjalcev. Okoli 10.30 bo župan z gostom **dr. Borisom Pleskovičem**, predsednikom Svetovnega slovenskega kongresa, slavnostno odprl prireditev. Sledil bo zabavni program z nekaterimi domačimi glasbeniki (harmonikarji Urška in Angels) ter z že uveljavljenimi glasbeniki iz sosednje občine (Zasedba Kranjci). Ob 14. uri se bo program na trgu nadaljeval z **veselico Ansambla Roka Žlindre**. Istočasno bo za zabavo poskrbljeno tudi v kostanjevem parku pri zdravstvenem domu, kjer bodo za program poskrbeli mladi.

V času prireditve vabljeni še na ogled bogatih razstav. V stavbi DOM na trgu nam bodo člani Društva upokojencev Sodražica predstavili razstavo **Znani domačini**. V stari dvorani pri OŠ Sodražica pa se bosta predstavila sodraška umetnika – akademska slikarja **Drago Hrvacki** in **Simon Lavrič**. Poskrbljeno bo tudi za naše najmlajše. V dopoldanskem času bo potekala otroška delavnica na trgu, v popoldanskem času pa pri kostanjevem parku.

VLJUDNO VABLJENI!

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja na podlagi 11. člena Odloka o občinskem prazniku in priznanjih Občine (Ur. l. RS, št. 19/03, 59/11) objavlja dne 16. 06. 2016

RAZPIS

o zbiranju predlogov za podelitev priznanj in nagrad Občine Sodražica za leto 2016

Priznanja Občine Sodražica, ki se bodo podelila v letu 2016, so:

- Zlata plaketa Občine Sodražica
- Priznanje Občine Sodražica

ZLATA PLAKETA OBČINE SODRAŽICA

Zlata plaketa se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom za izredno življenjsko delo ali za vrhunske uspehe ali dosežke, ki so pomembni za razvoj in ugled Občine Sodražica.

PRIZNANJE OBČINE SODRAŽICA

Priznanje Občine Sodražica se podeljuje posameznikom, podjetjem, zavodom, organizacijam in skupnostim ter društvom za uspehe in dosežke v zadnjem obdobju za enkratne dosežke kot spodbuda za ustvarjalno delo. Priznanje se lahko podeljuje tudi za dosežke trajnejšega pomena na različnih področjih, ki imajo pomen za Občino Sodražica in v širšem družbenem prostoru.

Podelijo se največ ena Zlata plaketa Občine Sodražica in največ tri Priznanja Občine Sodražica.

Predloge za podelitev priznanj lahko podajo posamezniki ali skupine posameznikov, politične stranke, podjetja, društva, organi lokalnih skupnosti in druge organizacije in skupnosti. Predlagatelj za podelitev priznanja ne more predlagati samega sebe.

Predlog mora vsebovati:

- ime, priimek oz. naziv in naslov predlagatelja,
- navedbo, na katero izmed možnih priznanj se predlog nanaša,
- ime, priimek oz. naziv in naslov predlaganega,
- utemeljeno pisno obrazložitev.

Upoštevani bodo vsi predlogi za podelitev priznanj in nagrad Občine Sodražica, ki bodo oddani v zaprti kuverti na naslov:

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica, s pripisom »Ne odpiraj – razpis – občinsko priznanje 2016«, ki bodo prispeli na naslov Občine osebno ali po pošti do vključno 30. 9. 2016 do 11. ure.

Dodatne informacije lahko dobite v Uradu župana Občine Sodražica, Trg 25. maja 3, Sodražica, telefon 01/83 66 075.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

GLIVIČNO OKUŽENI SENATI KPK

PIŠE: JOŽE TANKO, POSLANEC SDS

V četrtek, 26. maja, smo na Mandatno volilni komisiji DZ obravnavali predlog ZaAB in NSi, da DZ predlaga predsedniku Pahorju razrešitev predsednika KPK Borisa Štefaneca.

Predlagatelji razrešitve so nanizali več očitkov o delu njegovega senata, našteli nekaj slabih odločitev in mu očitali spore v vodstvu KPK. Res je, da delo tega senata ni briljantno, ni pa ta hip to tisti državni funkcionar, ki bi si najprej zaslužil eksekucijo. Ampak o tem kdaj drugič.

To, kar si zasluži posebno pozornost, so predvsem izjave Štefaneca, ki jih je podal na očitke predlagateljev. Po spominu bom omenil samo tri njegove trditve, ki gredo približno takole: »Nisem stopil v prevelike čevlje svojih predhodnikov. Vanje niti nisem hotel vstopiti, ker so okuženi z glivicami nezakonitega delovanja«, »Pretekle KPK so delovale politično glede preverjanja premoženjskega stanja predsednika SDS Janeza Janše« in še »Vlada Janeza Janše je padla zaradi politične odločitve KPK«.

Če to pravi aktualni predsednik senata KPK, ki ima na razpolago vse dosjeje KPK, marsikaj pa so mu najbrž povedali tudi zaposleni, potem vidimo, da je bila ta t. i. neodvisna institucija, ki naj bi delovala v interesu javnosti, državljanov in pravne države podrejena enemu samemu cilju – ohranjanju privilegijev rdeče gospode in onemogočanju vseh in vsakogar, ki jim je stopil na pot.

Ko pogledamo nazaj, na čas in razloge za ustanovitev KPK, potem dejansko vidimo, da ta teza drži. KPK je bila ustanovljena na začetku leta 2004, potem ko je Ropova vlada reagirala na javne pritiske zaradi podpisa 300 mio € težkega pisma o nameri s Pavčkovno Sistemsko tehniko (ST) za izdelavo vojaških vozil. Za šefa KPK je bil imenovan Drago Kos, njegov brat Miran pa je opravljal pravne storitve za ST. Ko se je Janševa vlada, ki je nasledila Ropovo, namesto za realizacijo omenjenega pisma o nameri odločila za mednarodni razpis in je na njem posel dobila Patria, se je sprožila afera Patria. Drago Kos, šef KPK, je bil eden pomembnih usmerjevalcev tega mednarodnega škandala, ki se je za avtorje klavrno končal pri nas in na Finskem. So pa nastale hude posledice za Janšo in SDS. Ne prvič in ne zadnjič. Ker smo poslanci SDS dosegli, da bi moral Kos dopolniti letno poročilo o delu KPK še z zadevo Patria, je Pahorjeva vlada enostavno spremenila zakon.

Kosov naslednik na čelu KPK je postal mag. Goran Klemenčič, ki se je proslavil s tremi projekti proti Janezu Janši:

- z ugotovitvami glede premoženjskega stanja predsednika SDS – zadeva je zaradi kršitev človekovih pravic v postopkih že padla na Vrhovnem sodišču;
- z gonjo glede nakupa parcel v Trenti – postopki na sodiščih so v zaključni fazi in
- političnim zaposlovanjem otrok funkcionarjev SDS, kjer so se trditve Klemenčiča izkazale za neresnične.

Se je pa mag. Klemenčič izkazal tudi z ne-poročanjem parlamentarni preiskovalni komisiji glede povzročiteljev bančne luknje. S tem je jasno pokazal, kako si predstavlja raziskovanje in iskanje odgovornosti za velika oškodovanja v bančnem in gospodarskem sistemu in koga je potrebno zaščititi. Cerar pa je mag. Klemenčiča najbrž na osnovi tega minulega dela še nagradil s funkcijo ministra za pravosodje.

Predsednik senata KPK Štefanec, pred imenovanjem sicer član Jankovičeve PS, na funkcijo pa imenovan v času vlade Alenke Bratušek, je povedal bistvo delovanja te institucije – boj proti Janši in SDS z uporabo vseh mogočih orodij. Glede na to, da so nekateri postopki na sodnih instancah že padli, drugi so na dobri poti, da bodo, postaja očitno, da je bila KPK v preteklosti zlorabljena za rušenje Janše in SDS. Ker ni bilo dokazov, se je gradilo na indicijah ali izmišljotinah, pri čemer so sodelovale vse t. i. neodvisne institucije. Na to smo v SDS ves čas tudi opozarjali, a medijska trobila temu niso prisluhnila, politika pa je pa je obračunavanje z Janšo in SDS privoščljivo spremljala.

Izjave Štefaneca porajajo resen dvom tudi v pošteno delo drugih t. i. neodvisnih institucij, ki so se ukvarjale z SDS. Veliko indicev je, da so bile del eksekucijskega voda, ki je imel in najbrž še ima nalogo, da Janeza Janšo in SDS spravi s političnega prizišča.

Ampak smo trdoživi, še vedno smo na sceni in kljub odhodu nekaterih t. i. vidnih članov, drugi vidni člani izvajamo svoj program naprej. Cerarjeva vlada, kljub neznanjski podpori medijev in ozadij, temu očitno ni dorasla.

NA NAŠE ROJAKE V ARGENTINI SMO LAHKO UPRAVIČENO PONOSNI

PIŠE: LJUDMILA NOVAK, PREDSEDNICA NSI

Po drugi svetovni vojni je bila Argentina ena izmed redkih držav, ki je sprejemala begunske družine in ne le zdravih samskih mladeničev in mladenk, tako kot večina drugih držav. Za to odločitev so naši rojaki, ki so zaradi krutosti vojnih in povojnih razmer zbežali čez mejo, da bi si rešili življenje, Argentini še danes hvaležni. Po prihodu z ladjo so za omejen čas dobili v hotelu prenočišče z zajtrkom, čez dan pa so si morali iskati delo.

Ker so marsikaj znali in so se lotili vsakega dela, so si kmalu iz nič zgradili tudi svoj skromni drugi dom. Poleg boja za preživetje so darovali še za slovenske domove in celo cerkve, ki so jih skupaj gradili s prostovoljnim delom. Prav ti kraji pa so postali središče njihovega druženja in ustvarjanja. Številne prostovoljke poučujejo otroke v sobotnih šolah, ki v slovenščini svoje znanje o slovenski kulturi in domovini prenašajo na mlajše rodove. Učenci se večinoma predstavljajo s tradicionalnimi slovenskimi imeni. Za mlade, katerih prva domovina je rojstna Argentina, je največja motivacija za učenje

slovenščine prav obisk Slovenije, kjer imajo po navadi tudi sorodnike in prijatelje.

Na srečanju s slovenskimi izobraženci in podjetniki pa sem ugotavljala, kako pomembne položaje in funkcije zasedajo Slovenci v javnem in družbenem življenju. Naši rojaki v Argentini so zaradi svoje delavnosti, znanja in poštenosti zelo cenjeni, zato je tam njihova slovenska narodnost celo prednost pri iskanju službe. V marsičem bi nam lahko bili zgled, predvsem pa v ohranjanju ljubezni do svojih slovenskih korenin in v spoštovanju družine, ki je zanje še vedno temeljna vrednota. Obiskala pa sem tudi

VAMPIJADA 2016

PIŠE: MARJAN KRALJ, FOTO: ZDENKA LUŠIN

Leto je naokoli in tudi dogodki, ki se vsako leto odvijajo v Sodražici, so zopet tu. Začetek spomladansko-poletnih dogodkov je Vampijada, ki smo jo letos pripravili tretjič. Na lepo, s soncem obsijano soboto, 7. maja 2016, se je za priznanje za kuhanje najboljših govejih vampov potegovalo štirinajst ekip. Ekipe so se prijavile z različnih koncev Slovenije: Tržiča, Pirnič, Straže, Kočevja, okolice Novega mesta, Ribnice, Loškega Potoka, Konce vasi, Velikih Lašč, Iga in seveda nekaj skupin iz Sodražice.

Vse skupaj se je začelo ob deveti uri na parkirišču ob trgovskem centru v Sodražici. Po prijavi vseh ekip je sledilo žrebanje prostorov, kjer si je vsaka ekipa uredila prostor za kuhanje. Za podstavke, na katerih se je kurilo, drva, mize, glavno sestavino - goveje vamp, vodo, posodice, pribor in kruh je poskrbel organizator dogodka TD Sodražica. Dekoracijo, kotličke, kuhinjski pribor in skrivnostne sestavine, ki sodijo v kotliček z vampi, pa so ekipe prinesle s seboj. Tako kot se spodobi, je tudi letos nad kuhanjem bedela, opazovala, okušala in tudi svetovala tričlanska strokovna žirija. V njej so bili poleg nam dobro znane Marije Merljak še vodja

dve družinski podjetji, ki sta, vsaka v svoji panogi, tudi najuspešnejši v Argentini in med največjimi v Latinski Ameriki. Država, ki ima sicer veliko naravnih bogastev, pa je zaradi korupcije že večkrat bankrotirala. Prav sedaj raziskujejo največji korupcijski škandal nekdanje predsednice. Zaradi revščine je tudi veliko kriminala, napadov in ropov. Prav varnost pa je najpogostejši razlog, da se mlade družine, ki so po navadi tudi precej številčne, želijo preseliti v Slovenijo. No, Slovenija ima velik demografski primanjkljaj, zato bi o teh možnostih lahko tudi pri nas resno razmislili, ko govorimo o sprejemanju migrantov oziroma beguncev.

Ob praznovanju rojstnega dne naše domovine si želim, da bi prevladovalo zavedanje, da smo vsi soodgovorni za blagostanje v naši državi. Le z dialogom, spoštovanjem različnosti in poštenostjo lahko ustvarimo še boljše Slovenijo.

Želim vam veselo praznovanje 25. obletnice naše samostojnosti!

vampov ta, da vsebujejo veliko kolagena, ki je prisoten v laseh, nohtih, koži ... torej so potrebni za lepoto in zdravje.

Vse ekipe so urno pristopile k delu in kaj kmalu je že zadišalo po prepraženi čebuli, slanini ... Čas za kuhanje vampov je bil omejen na 12:30, med tem pa so si lahko obiskovalci in žirija ogledali sam potek kuhanja in izvirne ureditve kuhinjskih površin. Manjkalo ni tudi domačih dobrot, ki so jih skupine prinesle s seboj za pokušino in promocijo svojih krajev. Vsaka ekipa je imela svojstven način kuhanja z naravnimi sestavinami iz domače pridelave in najrazličnejšimi začimbami.

Za popestritev glavnega dogajanja so marljive Šedrzanke poskrbele za sladke dobrote, ki so jih obiskovalci lahko poskusili in tudi kupili. Letošnja novost so bile palačinke z različnimi nadevi, ki so pri mladini zelo priljubljene. Obiskovalci so lahko na sosednji stojnici poskusili in kupili ovčje mlečne izdelke Ekološke kmetije Konda iz Dola (Stari trg pri Kolpi), za mesojede pa so člani TD Sodražica pripravili dobrote z žara.

Kar veliko se je dogajalo in ob zvokih harmonike je tudi čas hitro tekkel. Obiskovalci so lahko kmalu poskusili vampe pri vsaki ekipi posebej. Tako so se lahko najlažje odločili, kateri so najbolj okusni. Z nakupom vampov, ki so jim bili najbolj všeč, so hkrati oddali svoj glas za, ki je štel za končno zmago po oceni obiskovalcev. Tako so ekipe tekmovalce za dve nagradi – strokovne žirije in obiskovalcev. Žirija je imela veliko in zahtevno delo, saj so se vse ekipe zelo potrudile in vložile veliko truda in bi si vse zaslužile zmago. Vendar mora nekdo biti najboljši. Medtem ko se je žirija med seboj posvetovala in preračunavala dosežene točke, so obiskovalci pridno kupovali sebi najboljše vampe. Glas napovedovalca je že skoraj enolično ponavljal, da je prvi, drugi, tretji ... kmalu pa vsem ekipam zmanjkalo vampov. Vsi vampi so šli za med in kdor letos ni dobil vampov, bo imel novo priložnost naslednje leto.

Ko se je večina okrepcala, je sledila razglasitev rezultatov po oceni žirije in obiskovalcev.

Glavno nagrado po oceni žirije je dobila ekipa Turističnega društva PIRNIČE, nagrado po oceni obiskovalcev pa je dobila ekipa MAM iz Loškega Potoka. Poleg praktičnih nagrad je zmagovalno ekipo po oceni žirije doletela čast, da na Tržnem dnevu v nedeljo skuha vampo po enakem receptu kot na Vampijadi. Kdor je ostal brez vampov – vampo bodo kuhali v velikem kotlu pred kuhinjo na Trgu. Zmagovalna ekipa je za eno leto prejela tudi prehodni kotliček, seveda do naslednje Vampijade. Omeniti moramo tudi sponzorje, ki nam pomagajo pri tej prireditvi. To so: Občina Sodražica, Oster Rob, Gostilna Pri Lukatu, Zgonc d.o.o. in KGZ Ribnica z.o.o.

Tradicija kuhanja vampov se iz leta v leto krepi, vedno več je obiskovalcev in ekip, kar pomeni, da se je prireditve »prijela«. Naslednjo pomlad ste zopet vabljeni vsi, ki bi želeli ekipno kuhati ali pa samo uživati v ponujenih dobrotah. Zabave, glasbe, dobre volje in ljubezni do kulinarike na en ali drugi način ne bo (z)manjkalo.

DEVETOŠOLCI PO NOVO ZNANJE V SREDNJE ŠOLE

PRIPRAVILA: MAJDA KOVAČIČ CIMPERMAN, RAVNATELJICA

Osnovno šolo dr. Ivan Prijatelj Sodražica v šolskem letu 2015/2016 zapušča generacija 21 učenek in učencev. Šola je bila njihov drugi dom polnih devet let. Nekaterim je bila v veselje, spet drugim ne. Iz leta v leto je učencem nudila več izzivov. Nekateri so jih sprejeli z velikim navdušenjem, spet drugi ne.

Velika večina je sledila zastavljenim ciljem in jih tudi dosegala. Z aktivnim udeleževanjem na kulturnem področju so dodali velik doprinos šoli in kraju. V generaciji je bilo nekaj izjemno uspešnih učencev. Veselili smo se uspehov, ki so se vrstili eden za drugim. S svojo udeležbo na tekmovanjih iz znanja na različnih področjih so učenci dosegali odlične rezultate in poskrbeli, da je bilo ime naše šole prepoznavno tudi drugod.

Verjamem, da je vsak devetošolec v šoli, ki je polna zahtevne učne snovi, učenja in vztrajnega dela, našel tudi čas za prešeren nasmeh, sanje, nagajivosti in iskricke v očeh. In sedaj je čas za slovo od osnovnošolskih klopi.

Enaindvajset mladih se bo podalo v svet. Želim, da bi pogumno in optimistično gledali naprej in da na pot, ki je pred njimi, stopajo s pogumnimi in odločnimi koraki. Želim, da bi se odločno spoprijemali z novimi izzivi in nalogami in upali slediti svojim sanjam in hrepenenjem.

Letošnji devetošolci, generacija učencev 2001, se je vpisala na naslednje srednje šole: Gimnazija in srednja šola Kočevje (5), Gimnazija Želimlje (1), Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo (3), Srednja zdravstvena šola Ljubljana (1), Srednja zdravstvena in kemijska šola - Šolski center Novo mesto (1), Srednja trgovska šola Ljubljana (1), Srednja kmetijska šola Grm Novo mesto (2), Srednja strojna in kemijska šola - Šolski center Ljubljana (4), Biotehniški izobraževalni center Ljubljana (1), Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik (1), ena učenka pa se bo šolala v srednji šoli v tujini.

Takole so naši devetošolci zbirali odpadni papir. Zbrana sredstva bodo namenili za financiranje šolskega izleta. Foto: Blaž Kovačič

Pred vami so pesmi, ki so nastajale ob koncu šolskega leta. Nekatero izmed njih so se zapisale pri neobveznem izbirnem predmetu umetnost, ki ga obiskujejo učenci 4. in 5. razreda pod vodstvom Slavke Tanko. Vabljeni k prebiranju!

Šola se poslavlja

Pogrešala bom to šolo,
to lepo, pametno šolo,
saj me je veliko naučila.

Brati sem se naučila,
a zdaj bom vse pozabila.

Ker pa to hočem ohraniti,
moram pridno se učiti.

Vsak dan bom zunaj 10 minut brala,
da me učiteljica bo pohvalila,
ker se pridno sem učila
in velik korak v novo šolsko leto naredila.

MAJA KLUN, 4. A, NUM

Žalostna šola

Zdaj je v šoli vse narobe,
na tabli se že prah nabira,
ker tišina je res mila.

Zvonec nič več ne zvoni,
po hodniku nič ne bobni,
saj otrok več ni.

Na počitnice so odhiteli,
šolo samo so pustili.
Šola čaka na ta dan,
ko bo prvi šolski dan.

JANJA GLAVONJIČ, 4. A

Šola se bliža koncu

Šola se bliža koncu
in jaz se veselim pri zvoncu.

Na koncu dobimo dobre ocene
in same probleme.

Ko dobim spričevalo,
se veselim,
domov odhitim,
da darilo od staršev dobim.

ANJA ORAŽEM, 4. A

Počitnice

Ko se pouk zaključi,
se razredi zaklenejo z močnimi ključi.
In potem vsi brž na počitnice odhitijo,
ker si modro morje zaželjajo.

Tam se cela dva meseca zabavajo,
naslednji dan pa še mornarijo.

Potem pa komaj pridejo domov
in se v skupinah pripravijo na lov.

SARA GROSAR, 4. A, NUM

BRANJE SO SANJE, S PIŽAMO SKOČI VANJE

PRIPRAVILA: MINKA PAKIŽ, UČITELJICA 1. A, FOTO: SAŠA MARJANOVIČ

Slogan na sceni nam je dal na znanje, da se je na naši šoli v torek, 10. maja, zgodil zaključni dogodek podelitve bralnih priznanj. Iz slogana je bilo mogoče razbrati vzdevek gosta, ki se je odzval povabilu na našo slovesnost in zvestim bralcem podelil bralna priznanja.

Po uvodnem nagovoru ravnateljice Majde Kovačič Cimperman so se učenci podružnične šole Sveti Gregor in matične šole predstavili s kulturnim programom. Dogodek je potekal v dveh delih. V prvem delu so učenci PŠ Sv. Gregor pod vodstvom učiteljice Ane Porenta pripravili predstavo z naslovom Skrivnostno seme za učence nižje stopnje. V drugem delu pa se je gledališki krožek matične šole pod vodstvom učiteljice Tadeje Topolnik predstavil z dramatisacijo Desetega brata za učence višjih razredov. Obe predstavi je Boštjan Gorenc Pižama z zanimanjem spremljal in ju pohvalil.

Beseda je v nadaljevanju pripadala gostu, ki je glede na starostno stopnjo učencev predstavil svoje ustvarjalno delo. Sledila je slovesna podelitev priznanj učencem, ki so opravili vse obveznosti za posamezen razred v okviru bralne značke.

Prireditve je potekala v ustvarjalnem in sproščnem vzdušju, saj je gost s svojimi komičnimi prizori nasmehal vse prisotne.

Prvošolčki so ob slovesnem zaključku bralne značke povedali, kaj jim je bilo všeč.

NEJC: Hecni vici so mi bili všeč in kričanje učencev, ko je gospod Pižama poskakoval po odru.

STAŠ: Branje o Rusici in Grdinici mi je bilo zelo smešno. V pravljici je nastopal volk.

MATIC K.: Podelitev priznanj mi je bila všeč in smešne pripombe Boštjana Gorenca Pižame.

NEJA: Učiteljici Minki sem povedala pravljico z naslovom Kdo je napravil Vidku srajčico. Ta knjigica je imela veliko strani. Sposodila sem si jo v knjižnici pri trgovini.

MATIC: Prebral sem knjigo o polžu Vladimirju. Bila je dolga in zanimiva. V snopič mi je učiteljica po pripovedovanju napisala pohvalo, da sem lepo obnovil zgodbo.

NIKA: Rada berem, ker so knjige zanimive in hecne. Moje najboljše knjigice so knjige o Mili.

LIJA: Poslušanje zgodbe in slikanje mi je bilo všeč. Gospod Pižama je prijazen in smešen. Žig na priznanju mi je všeč.

MARCEL: Všeč mi je bila zgodba o Rusici.

ALJOŠA: Ker je Pižama kričal.

LARA: Ker je bil gospod Pižama zelo smešen in zanimiv. Zanimive so bile tudi pravljice, ki smo jih brali za bralno značko.

DAVID: Da sem opravil bralno značko in mi ni treba več skrbeti do konca šolskega leta.

VERONIKA: Da smo se slikali z gospodom Pižamo.

AMADEJ: Da smo dobili priznanje.

OBISK DOKTORJA FIZIKE, PROFESORJA KEMIJE IVANA LEBANA

ZAPISAL: MIHA BENČINA, 8. A, FOTO: MOJCA VESEL

30. marca 2016 je učence 8. razreda, ki obiskujejo izbirni predmet Poskusi v kemiji, obiskal prav poseben gost. To je doktor fizike in profesor kemije Ivan Leban. Znanstveno se je ukvarjal predvsem s kristalografijo, od leta 2013 je zaposlen kot direktor Nacionalne agencije za kakovost visokega šolstva.

Čeprav smo ga imeli možnost spoznati le v dveh urah, smo od njega izvedeli precej.

Izvajal je različne poskuse s snovmi, ki jih srečamo v vsakdanjem življenju, in tudi s tistimi bolj redkimi. Pri svojih poskusih ni le opisoval kemijskih reaktantov, produktov in kemijskih reakcij, temveč je zraven povedal še kakšno šalo. Pokazal nam je nekaj trikov, ki nam olajšajo vsakdanje življenje: kako zložiti majico v 3 sekundah, kako zložiti vrečko v 5 sekundah. Pokazal je poskus z vzmetjo (navito žico). Najprej jo je raztegnil v ravno žico, nato jo je dal v skodelico s toplo vodo in se je sama od sebe zopet navila. Takšne žice se uporabljajo za širjenje žil v medicini. Pokazal je, kako lahko zagori parafinsko olje v zmesi z vodo, nastal je visok plamen, videli smo tudi, kako tak ogenj pogasimo. Zanimiv je bil lonček iz tekočih kristalov. Če je hladen, je bele barve, ko vanj nalijemo vroč čaj, se pokaže slika boga Taa – lonček je namreč prinesen s Kitajske.

Dobro se spozna tudi na vremenske pojave, zato nam je naredil meglo v steklenici, pa tudi razložil, kako rastejo snežinke. Velja rek, da nobena snežinka ni povsem enaka. Izvedeli smo, da obstaja 2500

različnih oblik snežink, ki so dokumentirane v knjigi Wilsona A. Bentleyja. To knjigo s fotografijami snežink smo si tudi ogledali.

Razložil nam je tudi delovanje grelnih blazinic. Pozimi si z njimi pogrejemo roke. V njih je kristalizacijsko jedro: ko ga prepognemo, sprožimo kristalizacijo celotne snovi, ob čemer se sprošča toplota. S seboj je prinesel palčke, ki se spremenijo v svetleče zapestnice.

Ni bil le dolgočasen predavatelj s področja svoje stroke, temveč človek, ki nam je skušal kemijo ter fiziko narediti zanimivo ter zabavno ter poskušal širiti svoje navdušenje nad poskusi.

Na koncu smo imeli tudi možnost, da smo ga kaj vprašali.

VISOKO NAD OBLAKI

NARAVOSLOVNI TABOR UČENCEV 7. RAZREDA

PRIPRAVILA: TADEJA TOPOLNIK, RAZREDNIČARKA 7. A

V sklopu tridnevnega naravoslovnega tabora sem se letos kot razredničarka 7. a skupaj s sodelavko, profesorico likovne umetnosti Sašo Žust podala »visoko nad oblake«, natančneje v ČŠOD Kavka, ki se nahaja v Livških Ravnah. Livške Ravne so manjši kraj znotraj občine Kobarid, ki se na zemljevidu Slovenije nahaja na stičišču alpskega in predalpskega sveta na višini 1050 m. Že ob prihodu smo lahko opazili, da se kraj lahko ponaša s številnimi naravnimi bogastvi, saj smo za nekaj trenutkov kar obstrmeli ob čudovitem razgledu, ki se je odpiral pred našimi očmi: hkrati smo lahko opazovali morje, bližnje hribe in gričevje ter celo, kako dežuje v enem od bližnjih krajev.

Nastanili smo se v tamkajšnjem domu ter se seznanili z osebjem in pravili hišnega reda ter programom, ki so nam ga pripravili za naslednje dni. V času od 3. 5. do 5. 5. smo bili zelo športno aktivni in poskrbeli za

zdrav duh v zdravem telesu.

Že takoj prvi dan smo se odpravili na kratek pohod ter se seznanili z okoliškimi kraji. Naslednji dan je bil še bolj razgiban, saj smo prekolesarili kar 14 kilometrov po zelo hribovitem terenu, pri čemer smo del poti prevozili po sosednji Italiji. Lahko se pohvalimo, da smo s spodbujanjem eden drugega – nekateri bolj zadihano, drugi kot za šalo – vsi prikolesarili do cilja. Med potjo smo si na kratkem postanku ogledali kaverno, ki je služila kot zaklonišče našim vojakom v času 1. sv. vojne. Lahko smo si zamislili utrip življenja pod zemljo ob skromni hrani, tekočini in v nenehnem strahu za lastno kožo. Po kolesarjenju nas je čakal že drugi športni izziv v tem dnevu, saj smo se zagrizli v plezalno steno in skušali priti čim više oz. do vrha. V večernem delu so učenci v okolici doma raziskovali in si pobliže ogledali rastlinstvo in živalstvo tega

področja. Za piko na i je v večernem programu sledil ples. Učenci naše šole in OŠ Miška Kranjca iz Velike Polane so se najprej predstavili s kratkim programom, v katerem smo predvsem spoznavali razlike med obema narečjema ter se od srca nasmejali vicem o blondinkah, policistih ... Večer smo zaključili v športnem slogu, s skupnim plesom. Zadnji dan so bili učenci najbolj navdušeni in najbolj mokri. Na raftingu po Soči so se lahko popolnoma sprostiti, po vročem dnevu ohladili ter pustili prosto pot zdravi otroški razigranosti.

V času, ko so bili učenci prosti, so imeli ravno tako možnost preživljati prosti čas v gibanju, saj jim je bilo na voljo nogometno igrišče nad domom ter oprema za namizni tenis v spodnjih prostorih doma. Učenci so odlično izkoristili vse ponujeno ter vse tri dni preživeli v prijetnem druženju, ob obilici gibanja ter v naravi.

10. PRAZNOVANJE POMLADI PRI SVETEM GREGORJU

PRIPRAVILE: UČITELJICE POŠ SVETI GREGOR, FOTO: NASTJA PUGELJ

Jubilejno deseto prireditev Praznovanje pomladi ob materinskem dnevu v dvorani pri Svetem Gregorju, ki se je odvijala 8. aprila, sta s prijetnim nagovorom pričela četrtošolca Iza in David, sledila sta Lovro na violini in Julija na kitari in popeljala zborček učencev podružnice v pisan pomladni nastop. Vsi od 1. do 4. razreda so prebirali svoje ustvarjene pesmi o soncu, družini in njenih članih, igrali na instrumente, plesali in peli v otroškem pevskem zboru, ki ga je vodila učiteljica Teja Tegelj, pri ustvarjanju pa sva jih usmerjali Tadeja Bambič in Ana Porenta.

Naši prvi gostje so bili petošolci iz Sodražice, ki so z mentorico Mojco Šilc v podaljšanem bivanju pripravili avtorsko predstavo Počitnice. Bila je aktualna in zanimiva, saj je pripovedovala o sodobnih mestnih navadah, ki so povsem drugačne od vaških. Zgodba prikazuje vnučka, ki prideta k starim staršem na počitnice, ko njuna starša odpotujeta. Postopoma spoznata, da se da preživeti čas tudi brez elektronskih naprav in celo spoznati nove prijatelje.

Z nami so bili seveda tudi naši stalni gostje, Moški pevski zbor in Mešani pevski zbor Sveti Gregor, ki sta odpela pesmi Tam na vrtu in Življenje se budi, tokrat z novo zborovodkinjo Valerijo Žabkar.

Sledila je gledališka predstava Skrivnostno seme, ki smo jo pripravili pri ustvarjalno gledališkem krožku z avtorico besedila in mentorico Ano Porenta, v kostumografiji Saše Žust, ki je vodila učence tudi pri likovnem ustvarjanju pokrival za predstavo in z avtorjem glasbe Danom Grešakom. V predstavi igrajo vsi učenci podružnice, govori pa o drugačnosti. Dogaja se v dveh nenavadnih kraljestvih, Ravni prebivalci se v iskanju imena neznane rože, ki je zrasla pri njih, znajdejo pri Krivih, kjer imajo povsem drugačne navade in jedi ... zgodba na koncu vsem prinese nova spoznanja. Pred domačim praznovanjem pomladi smo s predstavo nastopili na JSKD srečanju skupin v Ribnici (kjer smo prejeli

srebrno priznanje) ter na 17. festivalu otroških gledališč Najdihojca v Velikih Laščah.

Na najvišjo temperaturo so obiskovalce prireditve ogrele pevka Lenča Debeljak z glasbenicami Nejo Debeljak, Nino Cukjati in Barbaro Jehart, najprej s poetično Ne bodi kot drugi, nato pa z zabavno Moj fant je veternejak. Ob koncu so otroci pod mentorstvom Tadeje Bambič in Ane Porenta odplesali ples z ruticami in trakovi in ko se je po odru z barvnimi marogami luči razlila še megla, pričarali pravi mali spektakel. Zanj in vso drugo tehnično podporo prireditve je poskrbel Andrej Mulej.

Nabito polna dvorana je z navdušenjem spremljala nastope, obiskovalci so se med živahnim klepetom po prireditvi posladkali z dobrotami, ki so jih spekle mame, tete in babice, in povedali, da so že težko čakali, da s prireditvijo šolarji spet skupaj s krajanji vstopimo v novo pomlad.

SODRAŠKE MAŽORETKE NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

PRIPRAVILE: SODRAŠKE MAŽORETKE Z MENTORICAMA NINO IN KLAVDIJO

Na deževno soboto, 7. maja 2016, nas je pet deklic iz mažoretne skupine Društva mažoret Sodražica nastopilo na prikazu tehničnega znanja v Novem mestu.

V družbi staršev in mentorice Nine smo se kot predstavnice Sodražice udeležile tekmovanja kot eno izmed desetih društev, ki jih svet mažoret zanima in jim veliko pomeni kot prostočasna dejavnost. Na pobudo mentoric Nine in Klavdije smo se nekaj časa pripravljale na ta nastop. Dvorana, v kateri treniramo, je velika, ampak ta je bila še večja. Dvorana Leona Štuklja je bila dva dneva v tem vikendu polna mažoret. Pri eni od disciplin, ki zahtevajo korakanje in pravilno držo telesa, tehniko palice in nastopanja, smo deklice nastopile kot solo tekmovalke. Pred sodniškim parom nas je osem naenkrat plesalo na predpisano glasbo in na predviden program prikaza. Ko smo čakale na naše nastope, nas je Nina bodrila in nam vlivala zaupanje v to, kar bomo prikazale. To je bil za večino prvi večji nastop, razen za Majo Klun, ki je že nastopila na državnem tekmovanju. Pred kratkim smo dobile nove in mo-

dernejše drese, zato smo se nastopa še toliko bolj veselile.

Maja Klun je dobila srebrno medaljo, Veronika Košmrlj in Brina Starčevič bronasto, Sanja Petkovič in Ajda Klun pa priznanje za udeležbo. Vesele smo bile za dobro opravljen nastop. V zadnjem mesecu vaj se pripravljamo za Državno prvenstvo Zveze NBTA, kamor bosta odšli dve solo plesalki (Staša Arko in Maja Klun) ter duet (Ana Krulič in Staša Arko). V prostem programu pa bomo nastopile z nekaj plesnimi točkami. Komaj čakamo na nastop. Tudi na Tržnem dnevu ne bomo manjkale.

Sedaj smo lepa skupina, ki šteje 9 članic, vse se bi bile, če bi se nam pridružilo še več deklet in bi lahko predstavljale našo šolo in mesto v večjem številu. Zato vse lepo vabljeni na vpis, še posebej najmlajše, ki bodo letos prestopile šolski prag.

POMLADNI KONCERT

PIŠE: DARJA VETRIH

Učenci sodraške šole, ki obiskujejo Glasbeno šolo Ribnica, so se s svojimi instrumenti predstavili na Pomladnem koncertu 27. maja. Koncert je bil izveden v dvorani pri OŠ, kjer se je v prijetnem odrskem ambientu predstavilo 34 nastopajočih. Prisotni smo tako prisluhnili učencem od 1. do 7. razreda glasbene šole, ki so zaigrali na harmoniko, klavir, kitaro, violino, violo in prvikrat tudi na tamburico. Učenci višjih letnikov so se predstavili z zahtevnejšimi skladbami, mlajši pa so navduševali občinstvo tudi s svojo igrivostjo. Publika, ki so jo sestavljali predvsem starši učencev je prav vse nagradila z aplavzom, saj je igranje instrumenta aktivnost, ki poleg talenta nedvomno zahteva tudi precej volje in časa.

TRENTUTKI ZA BRANJE V VRTCU

PIŠE: KATARINA ŽAGAR, KOORDINATOR PROJEKTA;
FOTO: DRAGICA LOVŠIN IN TADEJA MAROLT

Za nami je že četrto leto sodelovanja v projektu Porajajoča se pismenost. Prvo leto sta se za sodelovanje odločili vzgojiteljici skupin najstarejših otrok. Za cilj smo si zadali izboljšanje glasovnega zavedanja otrok. To se pomembno povezuje z učenjem branja.

V naslednjem šolskem letu so se za sodelovanje odločile vse strokovne delavke. Takrat smo si za cilj zadale sistematično in načrtno uvajanje poezije. Tretje leto sodelovanja v projektu smo namenili uvajanju ljudske pravljice, poudarek je bil na skupnem branju. V tem šolskem letu je bila tema in cilj projekta uvajanje humorja v otroško literaturo. Vzgojiteljice so, primerno starosti otrok, izbirale pesmice, deklamacije, izštevance in zgodbe s humorno noto. Pri nekaterih dejavnostih sem bila prisotna tudi sama in opazila, da tovrstna literatura pozitivno vpliva na otroke, jih sprosti, razvedri.

Vsa štiri leta smo v okviru projekta sodelovali z Ljudsko knjižnico in knjižničarko Anico Mohar, ki je enkrat mesečno v knjižnici otrokom posameznih skupin pripravljala pravljicne urice. Otroci so se v okviru projekta seznanili in spoznali veliko otroške literature s poudarkom na različnih tematikah.

V letošnjem šolskem letu smo projekt obogatili še s sodelovanjem s šolo. V dogovoru z učiteljico 2. razreda, Mileno Bracovič, učenci dvakrat tedensko pred spanjem obiščejo otroke iz skupine Zajčki. Učenci otrokom prebirajo zgodbe. Branje otrokom iz vrtca je, po besedah učiteljice, velika motivacija za učence. Ti komaj čakajo, da pridejo na vrsto z branjem, težko pa jih pričakujejo tudi otroci iz vrtca. Ob zaključku sodelovanja pa pridne in pogumne bralce čaka še nagrada – igra v vrtcu.

S projektom bomo nadaljevali tudi v naslednjem šolskem letu, saj opažamo, da se že najmlajši ob slikanici učijo prvih besed. Ob kvalitetnih ilustracijah so raziskovali podrobnosti in jih poimenovali. Ob našem pojasnjevanju so si krepili besedni zaklad in razumeli prebrano. Pri besedilih, ki smo jih obravnavali analitično, smo otroke spodbudili k razmišljanju o prebranem in jih spodbujali k pogovoru o besedilu ter s primernimi vprašanji ali nalogami spodbudili njihovo domišljijo ter ustvarjalnost. Pri mnogih besedilih, ki smo jih brali oz. pripovedovali brez obravnave, so otroci uživali, tudi zaradi bližine odraslih, pri nekaterih so se tudi sprostiti in umirili. Vse dejavnost v zvezi s skupnim branjem v okviru projekta in tudi tiste, ki smo jih izvajali pred projektom, so zagotovo veliko pripomogle k bogatenju besednega zaklada otrok ter spodbudile razvijanje njihovih jezikovnih sposobnosti, spretnosti in znanj.

Zaradi prijetnega počutja med branjem si večina otrok želi še več branja, to pa je dobra popotnica za vstop v svet pismenosti.

Šedržanke NA OBISKU

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: ŠTEFKA JORAS

Pisali smo že, da smo Šedržanke imele v marcu delavnico, kjer sta nam Tina in Ernest Pirnat, po domače Mihletova z Zavrti, predstavila piro in nekaj jedi iz nje. Sledil je dogovor, da nam mlada zakonca razkrijeta svoje začetke o spoznavanju in gojenju pira.

Da je pira postala del družinske prehrane, je bila kriva Ernestova diplomatska naloga. Pisal je o domačem kraju in pri tem ugotovil, da so tu zelo dobri pogoji za nekatere oblike alternativnega kmetijstva. Ker imata njegova starša v lasti nekaj njiv, ki pa niso vse obdelane, so se sporazumeli, da poskusno posejajo piro. V tem času se mu je pridružila Tina, s katero imata skupne poglede na zdravo prehrano. S pomočjo različne literature, spleta, obiskov ekoloških kmetij in kulinarčnih dogodkov sta pridobila začetno znanje. Pred dvema letoma sta z nakupom pirinega semena na ekološki kmetiji v Studencu na Blokah posejala prvo njivo. Žetev je bila nad pričakovanji in tako sta v jeseni pogumno posejala novo njivo. Druga žetev bo v juliju.

Pirino zrnje je potrebno posušiti in šele takšno je pripravljeno za luščenje. To opravilo zaupata kmetu v Rakitnici, ki ima ustrezno napravo za to. Temu sledi novo sušenje po starih običajih, na krušni peči. V papirnatih vrečah in v posebnem prostoru z ustrezno vlago žito počaka na mletje. Moko meljeta sproti, po potrebi. Na suhem lahko počaka od 2–3 tedne.

Ernest in Tina ne nameravata ostati samo pri tem projektu. V mislih jima že nastajajo novi, ki še niso v celoti izdelani, in samo vprašanje časa je, kdaj nas bosta z njihovo izvedbo presenetila. Želimo jima uspešno prihodnost, vam pa predstavljamo še obljubljeni recepte z delavnice o piri. Uspešno spoznavanje s piro vam želimo.

Foto: Nika Lazendrić

Malinova pirina pita

Potrebujemo:

TESTO

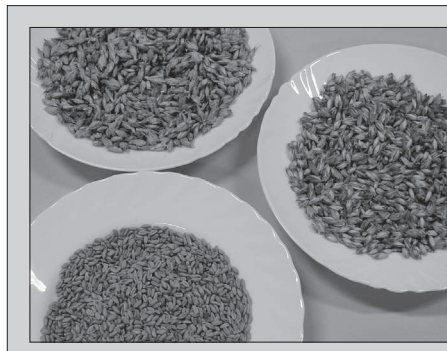
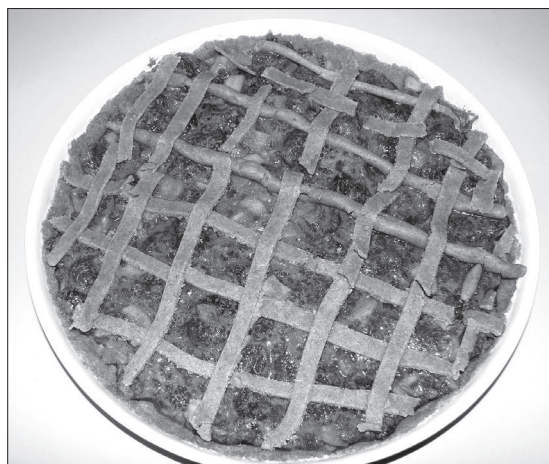
240 g pirine moke
100 g masla /na sobni temperaturi/
2 žlici vode
3 žlice sladkorja
ščeč soli

NADEV

500 g malin
1 jabolko /narezano na kocke/
60 g pirinega zdroba
180 g sladkorja
3 žlice vode
ekstrakt vanilje

Priprava:

- Iz sestavin zamesimo testo. Pripravimo pekač poljubne oblike, ga namažemo ali obložimo s peki papirjem.
- Dve tretjini testa položimo v pekač in z rokami oblikujemo podlago za pito. Na robovih jo nekoliko zavijamo.
- Iz sestavin narahlo zmešamo nadev, ki ga enakomerno porazdelimo po testu. Iz preostanka testa zvaljamo ali nasvaljkamo trakove za mrežo.
- Pito pečemo 45–50 minut pri 180 °C.

PIRA je staro žito, ki so ga predniki uporabljali že pred več tisoč leti. Iz jedilnika so jo sčasoma spodrinila druga žita, ki so dajala večji pridelek. Zadnja leta se zaradi svoje sestave in dobrega učinka na zdravje znova vrača med potrošnike. Izvira s plodnih poplavnih ravnih Bližnjega vzhoda, danes pa jo najdemo prav na severu Evrope. Sejemo jo od sredine oktobra do sredine novembra, žanjemo sredi julija. Je nezahtevna rastlina, skromna in trpežna, odporna pred sušo in škodljivci, ne motijo je niti temperaturne razlike. Cenimo jo, ker vsebuje malo glutena ter veliko vlaknin in vitaminov. Uporabna je vsa rastlina. Iz zrnja pripravljamo moko, kosmiče in zdrob. Luščine so za polnjenje vzglavnikov, slama pa za pletenje različnih predmetov.

Piroti s panceto in porom

Potrebujemo:

300 g pire v zrnju
150 g pancete
1 por
zajemalko jušne ali zelenjavne osnove
3 žlice oljčnega olja
50 g masla
sol in poper

Priprava:

- Čez noč namočeno piro kuhamo na zmernem ognju dobro uro.
- Por drobno narežemo, panceto narežemo na drobne kocke.
- Na segretem olju pražimo panceto in por, da se le-ta zmehča.
- Dodamo piro in jo zalijemo z jušno ali zelenjavno osnovo. Malo podušimo, da se jed zgosti.
- Pripravljeni piroti za konec dodamo še maslo, sol in poper. Pred serviranjem naj pokrita še malo postoji, da se okusi prepojijo.

Pirine kroglice

Potrebujemo:

250 g pire v zrnju
100 g rozin
100 g orehov
50 ml sirupa /javorjev ali agavin/
rum
cimet
kokosova moka /ali sesekljeni orehi ali kakav v prahu/

NASVET:

Namesto rozin lahko uporabimo katero koli drugo suho sadje, namesto orehov pa lešnike.

Priprava:

- Čez noč namočeno piro skuhamo in na grobo zmeljemo.
- Dodamo sesekljane rozine, ki smo jih prej namočili v topli vodi z rumom, sirup, cimet in mlete orehe. Maso dobro zgnetemo in pustimo nekaj časa v hladilniku, da se dobro prepoji.
- Z mokrimi rokami oblikujemo kroglice in jih povaljamo v kokosovi moki, sesekljanih orehah ali kakavu.

Poletje – ČAS SRCA, LJUBEZNI IN RADOSTI ... PA PRI NAS?

PIŠE: KATARINA ARKO, DRUŠTVO ZDRAV.SI

Ptički že čivkajo, da je poletje čas ljubezni. To smo verjetno izkusili že vsi, ki imamo nekaj desetletij. V najstniških letih in v mladosti smo to ljubezen povezovali predvsem z nasprotnim spolom, redki so pomislili na to, kako imeti rad SEBE – vendar ne narcisoidno- samovšečno, prava ljubezen in samospoštovanje je, da smo pripravljene skozi samodisciplino tudi kaj narediti zase, spremeniti tisto, čemur se upiramo, kar nam škoduje, in poskrbeti za svoje zdravje na način, da se počutimo žive, srečne, sproščene, radostne v »tukaj in zdaj« ter odstranimo vso navlako, kot so jeza, nepotrpežljivost, razdraženost, hitenje, napetosti.

Pa si podrobneje pogledjmo poletje z vidika TKM (tradicionalne kitajske medicine). Začelo se je 6. maja in traja do 7. avgusta. Poletje od petih elementov (les, ogenj, zemlja, kovina, voda) pripada OGNJU, kar označuje toploto, lahko tudi vročino tako v naravi kot v našem telesu. Vse se giblje znotraj petih elementov. V elementu ognja je poleg srca parni organ tanko črevo,

osrčnik in trodelni grelec. Vsak od teh ima svoj optimalni čas delovanja in mirovanja. Tako je optimalno delovanje srca po meridianski uri med 11. in 13. uro. V tem času je dobro omogočiti srcu, da deluje optimalno, kar pomeni, da ga ne obremenjujemo in si tudi mi privoščimo »siesto«, kot je to ustaljena praksa v nekaterih predelih tega sveta. Tanko črevo pa je zadolženo za absorpcijo hranilnih snovi. Njegov čas je med 13. in 15. uro, kar je čas kosila. Prisluhnjimo naravi in dajmo telesu, kar potrebuje v določenem času, navsezadnje smo le del narave in narava ima vedno prav.

CUKRČKI ZA ZDRAVJE:

Imejmo jasen cilj – ZDRAVJE.
Dihajmo naravno.
Poravnajmo hrbtenico.
Um naj bo pozoren in sproščen.
Vztrajajmo pri tem.

VELIKO USPEHA VAM ŽELIM!

NAŠE ZDRAVJE

Čas osrčnika je med 19. in 21. uro, kar pomeni cirkulacijo in zaščito srca, povezano s spolnimi organi in žlezami ter reprodukcijo. To je čas, da se telo umiri in pripravi na počitek. Čas za trodelni grelec je med 21. in 23. uro. To so trije predeli našega telesa: spodnji, ki povezuje reproduktivni in urogenitalni sistem, srednji, kjer so prebavila, in zgornji, kamor spadajo pljuča, srce in glava ter vse pripadajoče endokrine žleze posameznega sistema. Ker vemo, da se žleze obnavljajo v času mirovanja, je to seveda čas, ko ležemo k počitku.

Poskrbimo, da je spodnji grelec vroč, srednji tople in zgornji, kamor spada glava, hladen. Pogosto se dogaja, da je ravno obratno, kar je še posebno značilno za poletni čas. Običajno je glava vroča, spodnji del pa hladen – to je hitra pot do težav. Srcu ne prija vročina, saj je že samo vroče. Vemo, da ogenj rad prestopi meje. Ko se aktivira ogenj, se odprejo kožne pore in se več potimo, zato poletje ni čas za fizične aktivnosti, ker nas pregreva. Tudi mentalno delo in učenje je ovirano, ker nas pregreva v glavo (možgane, ki so največji potrošniki energije). Pomagajmo si, da to izvajamo v senci ali ob vodi.

Primerna je tudi masaža stopal in sprostilne vaje, ki jih izvajamo na tleh, saj s tem omogočimo dostop jina. Vsa pozornost se poleti usmeri na srce, ki ima vlogo cesarja.

V času med 21. julijem in koncem poletja, 7. avgustom, pa poskrbimo še za vranico, ki je predstavnik zemlje in zavzema zadnjih 18 dni ob prehodu letnega časa. Zemlja vedno predstavlja središče, ki vpija vodo. Takrat se izogibajmo vlage, mrzlih pijač, uživanja prevelikih količin sladoleda, da dodatno ne obremenimo vranice z vlago.

Hrana, ki se priporoča v poletnem času, je hrana JIN značaja (grenko, kislo, slano).

Večina zelenjave zelene barve je grenkega značaja, poleg tega riž, proso, ajda, ribe, morska hrana. Grenak okus gre globoko, očisti vnetja in suši vlago, hladi in odstrani vročino. Preveč grenkega okusa pri težavah s srcem, kapilarami, lasmi, nohti in kožo se ne priporoča, ker jih lahko še dodatno poškoduje. Jejmo veliko zelenjave in sadja. Izogibati se je potrebno preveč mastni in ocvrti hrani, alkoholu in drugim stimulanom, jejmo manj mesa.

Energija se dviga, kar pomeni, da jang v naravi in v telesu narašča vse do poletnega sončnega obrata 21. junija, ko se ponovno vključi jin oz. se dan začne krajšati. V času do 21. junija imajo osebe, ki imajo že težave s srcem, krvožilnim sistemom, hormoni in osrčnikom, veliko več nevšečnosti, kot so vrtoglavica, težave s črevesjem, raznimi vnetji, kapi ...

Srce je povezano še z jezikom: pripadajo mu rdeča barva, modrostni zobje, lesk oči.

Srce je otrok jeter, torej je zelo odvisno od njih, in je mama vranici, kar pomeni sproščenost, spontanost in prijaznost. To so vrline, ki pomagajo srcu, da uživa radost.

KAKO SI LAHKO POMAGAMO?

Odlična pomoč je vsakodnevna skrb za svoje telo in dobro počutje, zlasti GIBANJE – hoja v naravi. Ob tem napolnimo celice s kisikom, dvignemo življenjsko energijo QI in odlično poskrbimo za krvni obtok, kajti pri sedenju se hitrost gibanja krvi zmanjša za 2/3. Ugotavljajo, da 60 % vseh naših težav izvira iz pomanjkanja življenjske energije, ker smo vse preveč izpostavljeni sevanju in elektromogu v zaprtih prostorih, ki nam počasi praznijo našo energijsko centralo. To imamo seveda vsi, kljub temu da je ne vidimo. Jo pa občutimo, saj postajamo postopoma bolj utrujeni, izčrpani, dokler se popolnoma ne izpraznimo. Tega si seveda ne želimo. Tu lahko prepoznamo svoj življenjski slog (stres, nepravilna prehrana, neenakomerno dihanje – plitko, premalo uživanja vode, čustva). Nevarni kradljivci naše energije so tudi »čustveni vampirji«. Tako imenujemo osebe z negativno energijo in nepripravljenostjo, da sami naredijo kaj zase. Vampirji zato potrebujejo nekoga, na kogar se obesijo in črpajo njegovo energijo. Okrog sebe jih imamo vsi in jih tudi prepoznamo, pogosto ob bolečini v žlički. Včasih se njihovi družbi ne moremo izogniti, a poskrbimo, da bo teh srečanj čim manj, po njih pa se očistimo z naravo.

Poglejmo še, kako živimo sebe, in se v trenutku, ko si damo odgovor, zavejmo, da vedno lahko živimo najboljšo verzijo sebe. Samo prisluhnimo si in NE odločajmo se na osnovi okolice, ker s tem blokiramo svojo energijo.

Društvo ZDRAV.si

vas vabi, da se udeležite krajše **diagnostike na obrazu po metodi Sorensensistem**, ki vam pokaže stanje – ravnovesje vaših organov v telesu.

KDAJ: v nedeljo, 26. 6. 2016, na Tržni dan
KJE: v OŠ dr. Ivan Prijatelj, razred poleg stare telovadnice

TOPLO VABLJENI!

Stik z naravo je zdrav življenjski slog, stvari doživljajmo vedno v sedanjem trenutku s pozitivno naravnostjo. NAŠE MISLI so vse. Energija vedno sledi mislim, mislim sledijo besede in dejanja.

Pazimo, kaj mislimo, kajti misli se lahko manifestirajo. Vedno se vprašajmo, ali bo ta misel v nas sprožila prijetne občutke. Odstranimo vsa negativna čustva, ker so destruktivna in povzročajo težave na fizičnem in psihičnem nivoju. Ne bojujmo se za svoj prav, kajti IMETI PRAV, pokaže naš EGO in stara modrost pravi: »Boj se ljudi, ki želijo imeti prav.« Le narava ima vedno prav. Vzorec o iskalcu KRIVCA, ki smo ga podedovali, lahko prerastemo, saj v krivcu iščemo le opravičilo zase. Zato je še kako pomembno, da se priklopimo na naravo in jo upoštevamo.

Naše misli so izvor čustev, ki se odzivajo na telesu. Takrat se je dobro vprašati, kaj jih je sprožilo. Še pomembneje je, da takrat zavestno dihamo, pogledamo v svoje telo, KAJ čutimo in KJE, saj vemo, da so čustva doma v organih in lahko privedejo do podhranjenosti energijskega telesa (ni radosti), kasneje nastopi bolezen na fizičnem nivoju.

POMEMBNO:

Delati dobro zase in za okolico z ljubeznijo – radostjo in v stiku z naravo. Z radostjo in ljubeznijo hranimo našo dušo, ki preprosto ve, KDO SMO, in nam šepeta, kaj je prav v danem trenutku. Ko sta razum in duša usklajena, v telesu vlada harmonija. Zato bodimo ljubeči do sebe in drugih, odpustimo vse zamere ali pa jih spremenimo v hvaležnost za izkušnjo, iz katere smo se nekaj naučili.

Klub harmonikarjev Urška vas vabi

na **24. tradicionalno tekmovanje harmonikarjev**,

ki bo v soboto, **6. avgusta 2016**, ob **16. uri** na letnem vrtu gostilne Urška v Zamostcu pri Sodražici.

Tekmovanje bo potekalo v štirih kategorijah, nato sledi izbor naj harmonikarja Urške 2016 in Suhorobarskega prvaka 2016. Nagrade so izdelki rezbarja Draga Koširja. Prijavnina je 5 EUR, prijave pa sprejemamo do tekmovanja ali na tel. št. 041 591 133 oz. na 01/836 61 28.

Po tekmovanju sledi druženje s harmonikarji. Vabljeni vsi ljubitelji harmonike in dobre volje.

Klub harmonikarjev Urška

OBVESTILO

V začetku meseca maja naj bi potekal posvet na temo **Kmetijstvo v Občini Sodražica – da ali ne?**

Namen posveta je bil povezovanje med kmetovalci, čebelarji in drugimi ljubitelji narave. Posvet je bil sprva preložen, nato pa odpovedan. Opravičujem se vsem, ki o odpovedi niste bili pravočasno obveščeni. Ravno v tednu, ko naj bi bil posvet organiziran, sem bil v bolnišnici zaradi močne reakcije, ki se je pojavila ob čebeljih pikih. Predlagam, da se posvet s podobno tematiko izpelje v jesenskem času. Datum bo določen v naslednji številki Suhorobarja. Za vprašanja, predloge in druge informacije sem dosegljiv po elektronski pošti (pirnaternest@yahoo.com) ali osebno. Prosim za razumevanje.

Ernest Pirnat, pobudnik posveta

NOVICE IZ DRUŠTVA UPOKOJENCEV SODRAŽICA

PIŠE: CVETKA VESEL, FOTO: MARIJA GOLOB IN DARKO VESEL

Naše športnice osvojile dva pokala

Pomlad je čas prebujenja narave, tudi človekovega organizma. Za zdravje in dobro počutje je še posebej v tem času pomembno gibanje, druženje in pomladna prehrana. Ni naključje, da spomladi potekajo tudi športne igre upokojencev Dolenjske in Bele krajine. Športnice in športnike našega društva se nanje dobro pripravijo. Tekmujejo v treh disciplinah, v ženski in moški konkurenci.

Že aprila je potekalo tekmovanje v **pikadu**. Ženske so se v Semiču za čim boljše uvrstitev pomerile s 16 ekipami. Tekmovalce so Milka Gornik, Tatjana Matelič, Marina Ogrinc in Darinka Žagar. Uspeh je bil izreden, saj so ekipno osvojile 3. mesto. Čestitke posebej Marini, ki je med 106 tekmovalkami zasedla 2. mesto. Moški igralci pikada so se v Škocjanu pomerili s 17 ekipami. Tekmovalci so: Tone Matelič, Darko Vesel, France Vesel in Tone Vesel. Moški so imeli manj športne sreče, saj so se uvrstili v drugo polovico lestvice.

Maja so potekala še tekmovanja v **balinanju**. V Sodražici smo gostili balinarke z vse Dolenjske in Bele krajine, prišlo je 16 ekip. Naše balinarke so se dobro borile in tudi letos osvojile pokal, tokrat za 3. mesto. Tekmovalce so: Angelca Dečman, Tatjana Matelič, Marinka Turk in Darinka Žagar. Moški balinarji so tekmovali v Kočevju in prav tako dosegli dober rezultat. V ekipi so bili: Viktor Drobnič, Tone Matelič, France Vesel in Tone Vesel.

Junija je bilo v Malem Slatniku še tekmovanje v **orientacijskem pohodništvu**. Pohvale vsem tekmovalkam in tekmovalcem za dosežene rezultate ter za vztrajnost pri pripravah.

Torkova druženja

Na začetku maja je bilo na rednem torkovem druženju še posebej živahno. Kar s tremi našimi člani smo praznovali rojstni dan. Pevec Upokojenskega zbora **Viktor Žagar** ima letos okrogli jubilej, **Franc Lešnjak** je vesel, da je pri svojih 93 letih še vedno aktiven in vzdržuje redne vezi s svojimi prijatelji in člani društva upokojencev.

Praznovala je tudi **Zmaga**, žensk pa ne vprašujemo po starosti.

Pridružite se nam ob torkih še drugi! Malo se pogovorimo, nasmejemo in tudi kaj pametnega dogovorimo. Več nas je, bolj je prijetno. Naši sosedi v občinski upravi so zelo uvidni in pravijo, da jih ne moti ta »otroški« živ žav.

Pomladni dan v Žireh

Na letošnji spomladanski izlet smo se odpravili v Poljansko dolino. Tja ne moreš, ne da bi se ustavil v Škofji Loki. To je najbolj ohranjeno srednjeveško mesto. Tisočletna zgodovina mesta, z zamorcem v grbu in z večstoletno vladavino freisinških škofov je mestu vtisnila neizbrisni pečat. Lepoto tega mesta dopolnjuje še Poljanska dolina, ki ohranja tradicijo že skoraj pozablje-

nih obrti čevljarstva in klekljanih mojstrov. Iz vsega tega in iz lepote pokrajine je mnogo umetnikov črpalo navdih za svoja dela in sloves krajinske lepote poneslo v svet. Vso to lepoto in srečanje s preteklostjo smo imeli priložnost v živo doživeti. Odpravili smo se tudi v tovarno, ki Žirovcem že skoraj 70 let daje kruh, v tovarno Alpina. Žalostno je videti, kako propadajo uspehi svetovno priznane proizvajalke športne obutve in gledati obraze še zaposlenih, ki v težkih pogojih delajo za minimalno plačo. Po ogledu smo obiskali še tovarniški diskont, kjer smo lahko iz njihove bogate modne in športne ponudbe tudi kaj kupili.

Udeleženci izleta smo bili zadovoljni z organizacijo izleta, z vodenjem in tudi z vremenom. Lačni nismo bili, saj so nam postregli i z malico in kosilom, kjer ni manjkala niti lokalna specialiteta – žlinkrofi. Domov smo se vrnili zadovoljni, čeprav nekoliko utrujeni, in si obljubili, jeseni pa spet.

NAČRT AKTIVNOSTI v naslednjem četrtletju 2016

- Sodelovanje na Tržnem dnevu:
- v povorki kot perice
- v Domu razstava: Drobci iz življenja Draga Koširja, s kotičkom v spomin na 30 let smrti Franceta Goršeta
- 6. 8. – srečanje članov PZDU Dolenjske in Bele krajine v Dolenjskih Toplicah.
- 27. 8. – piknik za jubilate in ostale člane
- september – jesenski izlet

UPOKOJENCI NA TRŽNEM DNEVU

Letošnja razstava **Znani domačini** je posvečena premalo poznanemu, predvsem pa premalo videnemu rezbarju Dragu Koširju – starejšemu. Kot kipar-samouk je v lesu ustvaril okoli 1300 umetnin. Njegova domača hiša jih čuva okrog 400, ki pa so skrita za javnost. Drobec iz njegove zakladnice bomo skušali predstaviti širšemu občinstvu. Vsaj za en dan. Ob tem se bomo spomnili še 30 let smrti kiparja Franceta Goršeta.

V povorki bodo upokojenke obudile še en pozabljen star običaj – pranje perila.

OBISK PRI IVANU RUPARČIČU

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: CVETKA VESEL

Ivana Ruparčiča pogosto srečujemo po poteh okoli Sodražice in bližnje okolice, ko teče. Včasih se ustavi, poklepetata, po navadi pa v svojem tempu odbrzi mimo. Vemo, da tudi tekmuje in da dosega dobre rezultate. Ker pa je zadržan in skromen človek, svojih uspehov ne obeša na veliki zvon. Prav je, da ga bolje spoznamo, kajti njegovi rezultati niso samo dobri – so izjemni.

Police v njegovi sobi so polne medalj in pokalov. Zadnja štiri leta je na raznih tekmovanjih dobil 130 medalj in to večinoma za prva mesta. »To so najlepša leta mojega življenja, lažje živim, sem zdrav in poln pozitivne energije. Samoumevno je, da imaš kondicijo pri dvajsetih letih, da jo imaš pa pri 64, pa moraš biti ponosen nase. Počutim se močnega in sem kadarkoli pripravljen preteči maraton. Sem prvi upokojenec iz Sodražice, ki je pretekel veliki maraton,« pove.

Vse življenje je po malem športnik. Dolgo je igral roket. Kasneje je iz skupinskega športa presedlal na kolo. Tudi kolesarjenje ima svoje prednosti, marsikaj vidiš, spoznaš nove ljudi. V Dolenjo vas se je pripeljal ravno, ko je bil tek po Lončarji. Prijavil se je, tekel kar v trenirki in navadnih čevljih in dosegel zelo dober rezultat. Uspeh

ga je navdušil in začel je trenirati in tekmovati. Tekmuje na ljubljanskem maratonu, v Radencih, na istrskem maratonu, v Sežani, po Logarski dolini, teku na Vrščič, ob žici v Ljubljani in praktično po vsej Sloveniji. Tudi čez mejo, v Crikvenici, je že tekmoval.

Prvo večje tekmovanje je bil pol maraton v Ljubljani leta 2012, ko je snežilo. »Kakšen nepopisen občutek sreče doživiš, ko premagaš tako razdaljo v snegu in si povrhu še med zmagovalci!« Tri leta kasneje, 2015 je bil prav tako na ljubljanskem maratonu, tokrat celem, ponovno prvi v svoji kategoriji s časom 3.16.47 h. Med vsemi tisočimi udeleženci z vsega sveta se je po času tako uvrstil med 10 % najboljših na tekmovanju. S tem uspehom je postal tudi državni prvak za leto 2015/16.

Želi se udeležiti še kakšnega večjega tekmovanja v tujini, kar je pa povezano z večjimi stroški. Udeležba na tekmovanjih so njegovi izleti, njegov dopust, ostalo pa si lahko privoščijo glede na svoje zmožnosti. »Mojega počutja ne bi zamenjal za noben denar, to je vredno več kot vse drugo.«

Pa ne gre tako zlahka. Pred leti so ga pestile številne bolezni, bolečine v križu, imel je operacijo žil na nogah. Bolečine se še vedno pojavljajo, ampak s tekom jih premaga,

prag bolečine se mu je zvišal. Krepi se mu volja. Z leti namreč upadajo gibalne in motorične sposobnosti, z vadbo jih je mogoče zaustaviti ali celo izboljšati. Če imaš močno voljo in željo, lahko to uresničiš, svetuje Ivan.

»Ne predstavljam si življenja brez teka. Nikoli se ga ne naveličam. Ko se eno tekmovanje konča, že mislim na novo. Spet nova pričakovanja, kdo vse bo sodeloval. Vsi se že med sabo poznamo, postali smo prijatelji. Tudi druženje s sebi podobnimi me osrečuje.«

Ivan je brez lažne skromnosti ponosen na svoje dosežke. Živi za vsak dan, razveseljujejo ga drobne stvari. Radost mu prinaša tudi njegova žena Vesna, ki ga podpira in spremlja na tekmovanjih, pa hčerki in vnuki, s katerimi imajo vsakodnevne stike.

Naj tako ostane. Srečno, Ivan, pa še naprej urne noge in veter v hrbet.

NOVI TEKAŠKI DOSEŽKI

PRIPRAVIL: DARE ROVANŠEK

SEŽANA, 27. 3. 2016, 22. MALI KRAŠKI MARATON

Več kot 2 tisoč tekačev se je zbralo v Sežani na Krasu. Teklo se je rekreativni tek 10 km in mali maraton 21 km. Progo 21 km je prvi pritekel Miroslav Nikolič s časom 1,13,40. V kategoriji H 60 do 64 let pa je z veliko prednostjo pritekel Ivan Ruparčič, 1,29,56. Drugo mesto v tej kategoriji je dosegel Ljubljančan Marjan Škrbec, ki je zaostal več kot 4 minute, 5 minut za njim pa je kot tretji pritekel Logatčan Ivan Pergovnik. Med ženskami je prva pritekla Škrklj Maja.

PORTOROŽ, 10. 4. 2016, 3. BANKA KOPER ISTRSKI MARATON

Letošnji BK IM je organizirala občina Piran. Rekreativni tek 11 km se je odvijal po ulicah mesta Portorož, start in cilj velikega maratona sta bila ravno tako v Portorožu. Teklo se je po že ustaljeni trasi do Kopra in nazaj. Start malega maratona pa je bil v Kopru in se je končal v Portorožu. Limit udeležencev so letos dvignili na 4 tisoč tekačev in kvota je bila izpolnjena že 1 mesec in pol pred zaključkom zbiranja prijav. Tudi Sodražani smo se udeležili tekov in bili zelo

uspešni. Med 573 moškimi tekači na teku na 11 km sta Uroš Joras, 1,07,37 in Tone Joras, 1,11,38 dosegla 239. mesto in 324. mesto. Med moškimi je prvi pritekel Daniel Vinčec s časom 42,10. Tekel je za Elektro Primorska. Med 1046 ženskami pa je s časom 53,32 prva pritekla Bernarda Oserban, ki je tekla za BEJBE.

Zmagovalec teka na 21 km je bil Ljubljančan Blaž Grad z 1,14,06. V kategoriji 40 do

44 let je Matjaž Arko skupaj z Rajkom Skokom dosegel tretje mesto z 1,24,50, drugi je bil Denis Stonič, Slovenska vojska z 1,23,20, prvi pa Martin Štendler, GRS Tolmin z 1,22,25. V kategoriji 60 do 64 let pa je bil prvi Darko Rovnanšek z 1,31,50, drugi Ivan Ruparčič z 1,32,10 oba ŠD Sodražica, tretji pa Tone Košnjek, Divji zajci z 1,34,20. Mali maraton je teklo 766 žensk in 1178 moških.

Maraton 42 km pa je s časom 2,42,53 zmagal stari novi zmagovalec Porečan Robert Radojković med ženskami pa Simona Dolinar Majdič s časom 3,20,13. Tudi v tej disciplini smo imeli Sodražani svojega predstavnika. S časom 3,32,28 je Jože Pakiž Arko zasedel

MEMORIAL BRATOV FAJDIGA 2016

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: MIRAN ŠTUPICA

V okviru letošnjega rokometnega turnirja Memorial bratov Fajdiga smo rokometni veterani ŠD Sodražica v soboto, 14. 5. 2016, v športni dvorani gostili samo veteransko ekipo RK USNJAR iz Šmartnega pri Litiji. Prav tako vabljenе ekipe iz Buj-Hrvaška na žalost ni bilo, zato smo z veterani iz Šmartnega odigrali pač samo eno tekmo. Pred začetkom tekme smo z enominutnim molkom počastili spomin na preminulega člana ŠD Sodražica Iztoka Češarka.

Po končani prijateljski tekmi smo skoraj vsi igralci družno odšli na sodraško pokopališče, kjer smo položili cvetje na grob bratov Fajdiga. Nato pa smo v gostilni Pr' Lukatu v Žimaricah nadaljevali z obujanjem rokometnih spominov.

63. mesto absolutno in 14. mesto v svoji kategoriji. Maraton je teklo 78 predstavnic nežnejšega spola in 304 moških.

RIJEKA, 17. 4. 2016, 1. HOMO SI TEČ MARATON

Maratona na Reki se je udeležil Darko Rovnanšek in s časom 3,30,57 dosegel 23. mesto absolutno in prvo mesto v kategoriji 60 do 64 let. Drugi v tej kategoriji je bil Franjo Lončar, AK Maksimir s 3,39,29, tretji pa Antun Beloševič, AK Maraton s 3,43,14. Zmagovalca maratona sta Matija Grabovečki z 2,41,58 AK Rudolf Perešin in Marija Vrajič AK Maksimir z 2,53,42.

NOVO MESTO, 17. 4. 2016, NOVOMEŠKI TEK (8 km), Dolenjski tekaški pokal

Teka se je udeležilo rekordnih 273 tekačev. Progo je prvi pretekel Matjaž Pregrat iz AK Krka s 27,58. V kategoriji 60 do 64 let je zmagal Zdravko Kukman z 32,24 pred Ivanom Rugarčičem z 32,26 in Čamilom Bešom s 34,18.

GRAHOVO, 1. 5. 2016, 17. TEK NA SLIVNICO (9 km), Notranjski tekaški pokal

Tradicionalni tek na Slivnico za 1. maj je letos v deževnem, hladnem in vetrovnem vremenu zmagal Toni Habjan iz AD Hitrost

DOGAJANJE V KLUBU SIBOR

PRIPRAVLJA: ELVIS PODLOGAR, PREDSEDNIK SIBORJA

DRŽAVNO PRVENSTVO V NE WAZI U18, U21+ IN JU-JITSU BORBAH ZA OTROKE – DOBOVA 2016

Člani ŠD in ŠK SIBOR INOTHERM so se v soboto, 9. 4. 2016, udeležili državnega prvenstva v ne wazi za kadete in člane ter ju-jitsu borbi za otroke. To je bila tudi druga pokalna tekma za otroke do 15 let. Tekmovanje je bilo v Športni dvorani Dobova, udeležilo se ga je 11 klubov in preko 100 tekmovalcev.

Tekmovanja so se udeležili tudi učenci OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica, ki so dosegli odlične uvrstitve:

ANDRAŽ ŽLINDRA, U 15 do 55 kg, 1. mesto

JAN DIVJAK, U10 do 27 kg, 3. mesto

ANŽE ŽLINDRA, U 15 do 41 kg, 3. mesto

FINALE SLOVENSKEGA POKALA BORBE U15 – ŠEMPETER 2016

Člani ŠD in ŠK SIBOR INOTHERM so se v nedeljo, 15. 5. 2016, udeležili finala slovenskega pokala v borbah za U15 in državnega turnirja ostalih kategorij. Tekmovanje je bilo v OŠ Šempeter, udeležilo se ga je 8 klubov in preko 100 tekmovalcev.

Tekmovanja so se udeležili tudi učenci OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica, ki so dosegli odlične uvrstitve:

ANDRAŽ ŽLINDRA, U15 do 55 kg, 1. mesto

JAN DIVJAK, U10 do 27 kg, 1. mesto

ANŽE ŽLINDRA, U15 do 41 kg, 4. mesto

MARCEL MATKO, U8 do 25 kg, 2. mesto

V slovenskem pokalu v borbah, kjer so šteje 3 tekme, pa so rezultati med prvimi tremi naslednji:

ANDRAŽ ŽLINDRA, U15, 1. mesto

z 41,11. Matjaž Arko je s časom 45,29 zasedel 7. mesto absolutno in 4. mesto v svoji kategoriji.

LJUBLJANA, 7. 5. 2016, 60. POHOD IN TEK TROJK

Letos smo vsi Sodražani tekli daljšo 29 km dolgo razdaljo. Kot vedno smo tekli zelo dobro in bili med boljšimi udeleženci. Tradicionalna trojka ŠD Sodražica Arko, Sterle, Rovnanšek je tekla čas 2,17,29 in dosegla absolutno 19. mesto. BR/ČVP Luka Klun, Anže Česen in Jakob Rajšel so dosegli 26. mesto. Maratonci iz vseh vetrov Ivan Rugarčič, Sane Turk, Ivan Pergovnik so dosegli 40. mesto in 2. mesto v kategoriji veterani B. Daljšo razdaljo, 29 km je teklo 131 trojk.

PETELINJE PRI PIVKI, 21. 5. 2016, 32. PETELINJSKI TEK (12 km), Primorski tekaški pokal

Teka v Petelinju se je udeležil Ivan Rugarčič in zmagal v svoji kategoriji. Kategorija 60 do 64 let:

1. Ivan Rugarčič, ŠD SODRAŽICA, 52,04

2. Jadran Nardin, ŠD FILIPIDES, 53,50

3. Cveto Tavčar, ŠD NANOS, 56,04

Absolutni zmagovalec teka pa je bil domačin iz AK PIVKA Emil Pašič s 44,20.

ŠMARNICE NA PESKU

PRIPRAVILA: BRANKA GORNIK, FOTO: PETRA BENČINA

Marija je pod svoj plašč tudi letos zbirala otroke iz vasi Jelovec, Hosta in Pesek, občasno pa se nam je pridružil tudi kdo iz Sodražice. Ga. Štefka nam je na široko odprla vrata svojega doma, kjer smo vsak večer skozi cel mesec maj obhajali šmarnično pobožnost. Eni redno, drugi manj redno. Kolikor obveznosti dopuščajo, se nam je pridružil tudi kdo od staršev ali starih staršev. Otroci rastejo, postajajo bolj samostojni in veliko jih že prihaja samih, mlajši pa v spremstvu odraslih.

Letos smo preko šmarničnega branja spoznavali dogodke v Fatimi in se na ta način pripravljali na sprejem Marije romarice. Letos mineva 99 let, odkar se je v Fatimi na Portugalskem trem pastirčkom (otrokom) šest mesecev zapored prikazovala Marija. Zgodbice so napisane zelo razumljivo in nazorno zaobjamejo celo zgodbo. Poleg pastirčkov in njihovih družin je predstavljena tudi državna in svetovna politika tistega časa. Spoznali smo, kako Marija ves čas želi in na skrivnosten način vabi, da bi se vsi posvetili njenemu brezmadežnemu srcu. Na ta način si lahko izprosimo obilo milosti in Božjega varstva.

Portugalska je bila tako obvarovana pred komunizmom in nasiljem 2. svetovne vojne. Papež Janez Pavel II. je doživel poskus atentata ravno na praznik Fatimske Marije (13. maja l. 1981, na obletnico njenega prvega prikazanja). Spoznal je, da ga je ravno ona obvarovala pred smrtjo, ki ji je takrat le za las ušel.

Otroci so po zgodbi sami prebrali tudi litanije Matere Božje ter zapeli kakšno slavnico ali Marijino pesem. Letos smo se na novo naučili fatimsko pesem. Z njo smo počastili Marijo romarico, ki smo jo v naši župnijski cerkvi sprejeli v nedeljo, 5. junija. Na ta dan je bila med večerno mašo tudi posvetitev župnije Marijinemu brezmadežnemu srcu, kar je eno od sporočil iz Fatime.

ROMANJE V MEDŽUGORJE

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: JELKA PAKIŽ

V pripravi na novo mašo diakona Simona se je župnija Sodražica odločila organizirati malo daljše romanje, da bi se v skupni molitvi še bolj povezali med sabo in se lepo pripravili na ta milostni dogodek.

Od srede 27. aprila do petka 29. aprila smo poromali z dvema avtobusoma v Medžugorje v Hercegovini. Pot nas je vodila mimo Novega mesta, Zagreba, Karlovca in Splita do Medžugorja. Čeprav je vožnja z vmesnimi postanki trajala kar 10 ur, smo ta čas lepo preživeli v medsebojnem druženju, v pesmi in molitvi rožnega venca, pri katerem so sodelovali romarji s svojimi posebnimi nameni, ki so jih darovali za svoje domače, za bolne in trpeče, za vse, ki so nas prosili, naj molimo zanje, za duhovne poklice, za mlade, da bi se vrnili k Bogu, za uspeh obiska Fatimske Matere Božje, za vse verne duše v vicah ... V poznih popoldanskih urah smo prispeli v Medžugorje, kjer smo se po nastanitvi v hotelu in večerji odpeljali do

cerkve, posvečene sv. Jakobu. Udeležili smo se skupne sv. maše v cerkvi ali zunaj na prostem, po maši pa smo imeli nekaj časa za nakupe spominkov in ogleda. Na desni strani cerkve stoji lesen križ, pri katerem romarji lahko prižgejo svečke. Na južni strani cerkve je postavljen bronasti kip Vstalega Kristusa – iz noge mu kapljajo solze, ki jih verniki brišejo z robčki. Okoli njega so uredili tudi Križev pot in kapelice z mozaiki iz Svetega pisma. Pred cerkvijo stoji kip Marije, ki je tudi nekakšen simbol svetišča.

Naslednji dan po zajtrku smo se odpeljali do vznožja Križevca. To je nekaj sto metrov visok kamnit hrib Šipovac, ki ga od leta 1933 naprej imenujejo Križevac; takrat so namreč na vrhu hriba postavili 12 m visok betonski evharistični križ. Od vznožja pa do vrha Križevca je postavljen križev pot s 14 postajami. Tudi mi smo se z molitvijo križevca pota ustavljali pri teh postajah in premišljevali Jezusovo trpljenje in ga darovali po svojih namenih. Po težkem skalnatem pobočju smo dospeli do križa, ob katerem je vsak romar za trenutek postal v tihoti in molitvi. Po kratkem počitku smo se vrnili v dolino s prijetnimi občutki, da smo premagali težko pot (med nami je bilo kar nekaj romarjev s častljivo starostjo), se priporočilo Bogu in se mu tudi zahvalili za vse prejete milosti. Po kosilu in krajšem počitku smo se odpeljali še do Crnice, do kraja prvih prikazovanj. Tukaj se je 25. junija 1981 otrokom prikazala Marija in jim naročila post, molitev in mir. Na tem mestu zdaj stoji kip Marije, ki so ga postavili v spomin na 20. obletnico prikazovanj. Ob poti na Crnico so postavljene bronaste reliefne table s podobami iz skrivnosti rožnega venca. Ob pre-

mišljanju v besedah in molitvi naših duhovnikov smo dospeli do Kraljice miru na vrhu kamnitega hriba. Na tem kraju milosti in miru se čas ustavi. Sediš na kamniti poti z očmi uprtimi v njeno milo obličje. Toliko bi ji rad povedal, jo prosil, se ji zahvalil, pa se le nemo, brez besed, z blagodejnim mirom v srcu predaš njeni ljubezni. Po tihi, osebni molitvi, smo se vrnili v dolino. Pridružili smo se romarjem iz celega sveta, zbranim v cerkvi pri molitvi rožnega venca, ki se je nadaljeval s sv. mašo in zaključil s češčenjem Svetega Rešnjega telesa.

Tretji dan našega romanja smo po zajtrku zapustili Medžugorje. Na poti proti domu smo se ustavili v kraju Vepric ali »hrvaškem Lurdu«. V podobnem okolju kot v Franciji je tudi tukaj urejena votlina z Marijinim kipom. V kapeli p. Marka Ivana Rupnika je g. Franci Bizjak ob somaševanju Simona in kaplana g. Borisa Rozmana iz župnije Železniki, ki se je tudi udeležil našega romanja, daroval sveto mašo. Potem smo si še ogledali film, kako p. Rupnik z ekipo ustvarja čudovite mozaike, ki jo sestavljajo mojstri s celega sveta. V prijetnem vzdušju, molitvi in petju Marijinih pesmi smo našega Simona priporočili Bogu, da bi se z veseljem pripravil na podelitev zakramenta mašniškega posvečenja in da bi z veseljem opravljal svoje poslanstvo.

Obogateni z doživetji in milostmi, ki smo jih bili deležni na tem romanju, bomo poskušali živeti in prinašati ljudem v svoji okolici mir in veselje. Z lepimi željami smo se poslovili v upanju, da se ponovno snidemo 10. julija, ko bo Simon daroval novo mašo v naši župniji.

SEMINAR ZA IZLITJE SVETEGA DUHA

PRIPRAVILA: B. G.

V času od 7. aprila do 26. maja 2016 je v okviru Katoliške karizmatične prenovе v župnijskem domu v Sodražici potekal seminar za izlitje Svetega Duha. Pripravljen je bil v okviru že tradicionalnega seminarja *Glej luč!*, ki poteka v Ljubljani in je sestavljen iz sedmih zaporednih srečanj, ki skupaj tvorijo celoto. Vsakič smo začeli z živahnim slavljenjem, v nadaljevanju smo prisluhnili nagovoru koordinatorja g. Andreja Justineka, sledilo je poučevanje ter pričevanje o Bogu. Na srečanjih smo spoznavali različne duhovne tematike, tako poučevalec kot tudi pričevalec sta vedno navdušila prisotne.

Bolj podrobno o vsaki temi si lahko preberete v objavljenih zapiskih na spletni strani župnije Sodražica, pod zavihkom Utrip

župnije. Prepričajte se sami, da se še danes dogajajo čudeži, ozdravljenja, osvoboditve in konkretne spremembe v naših življenjih, če Bogu odpremo srca in mu prepustimo krmilo našega življenja. Ta vaja prepustitve je naše stalno delo, saj smo vsi podvrženi skušnjavi, da se vzamemo v svoje roke in tako preprečimo, da bi Duh deloval v nas.

Zakrament svete birme ima prav posebno mesto za sprejem darov Svetega Duha, seminar pa je namenjen kot pomoč, po kateri lažje pridemo do ljubeče in usmiljene podobe Boga. Da ga ne dojemamo kot nekoga, ki išče napake, vse vidi, kaznuje, sodi ... Bog je namreč ljubezen, je usmiljen in dober. Sveti Duh pa je, kot je zapisala ga. Polona V. Mušič, »ustvarjalec Božjega živ-

ljenja v nas«, ki odpira srce, tolaži, zdravi, je priprošnjik, učitelj, odpravlja ovire, vodi, osvobaja, vznemirja, je življenje, rast, razcvet, polnost, veselje, moč, ljubezen.

Udeleženci seminarjev so prihajali iz naše ter iz ostalih okoliških župnij, bilo nas je med 40 in 65. Na koncu vsakega srečanja je sledila pogostitev, kjer smo si v veselem razpoloženju izmenjali vtise. V imenu organizatorjev se zahvaljujem vsem, ki so ta seminar omogočili, poleg zgoraj omenjenih tudi našemu g. župniku ter vsem udeležencem.

V okviru KKP deluje v Sodražici molitvena skupina, na katero je vsak lepo povabljen – ob četrtkih po večerni sv. maši.

Naj Sveti Duh obrodi obilo sadov!

ANIMATORSKE MORSKE PRIPRAVE

PRIPRAVILA: JASNA JANEŽ

Poletje se približuje s svetlobno hitrostjo. In z njim oratorij. Marsikateri otrok iz Sodražice in okolice si težko predstavlja počitnice brez njega. Prav tako animatorji. Da pa tako velik projekt gladko steče, je potrebnih kar nekaj priprav. Tudi letos smo se odpravili na pripravljalni vikend, ki je tokrat potekal od srede do petka med prvomajskimi počitnicami.

Devet animatorjev nas je šlo v Ankaran, kjer smo bivali v župnijskem domu. Prvi dan smo izkoristili za spoznavanje skozi igro, pogovor in kuhanje. Da bi nam še bolj približal poslanstvo animatorja, nas je popoldan obiskal izkušen animator Borut Stramšek. Povedal nam je o oratoriju in njegovi sestavi in vlogi animatorja. Zvečer smo ga povabili, da se nam pridruži na pici v Izoli.

Že naslednji dan smo poprijeli svinčnike, papirje, knjige in vklopili možgane za nove ideje. Pripravili smo kateheze in igre. Gradivo vedno pripravljamo v dveh skupinah – tisti, ki imajo na oratoriju mlajše in tisti, ki imajo starejše otroke. Med nami sta bili tudi dve animatorki novinki. Ko smo vse postorili, smo si zvečer privoščili izlet v Piran. Tam smo se malo sprehodili in posladkali, nato pa utrujeni popadali v postelje.

Zadnji dan smo naredili še delavnice, skuhalo kosilo, pospravili in se odpravili proti domu. Na poti smo se ustavili še v Portorožu na sladoledu. Pozno popoldan smo prispeli domov, zadovoljni z delom, ki smo ga opravili. Verjetno smo vsi mnenja, da bo tudi letošnji oratorij uspel.

Mi se že veselimo! Pa vi, otroci?

SPOMIN NA ANDREJA

V soboto, 14. maja 2016, je mag. Ludvik Mihelič organiziral spominski večer o Andreju Vovku. Ob tem dogodku se družina Vovko zahvaljuje vsem, ki so prispevali k izvedbi tega večera.

Prisrčno se zahvaljujemo pripravljalnemu odboru, najprej g. Ludviku Miheliču, ge. Mariji Čampa in ge. Ljubici Košir. Zahvaljujemo se tudi g. župniku Francu Bizjaku in somaševalcema g. Tonetu Koširju in g. prof. dr. Alojziju Slavku Snoju za darovano sveto mašo.

Posebna zahvala tudi guverniki, ki so o pokojnem možu, očetu, dedku in prijatelju povedali veliko lepega in zanimivega: g. Koširju, mag. Stanetu Okolišu ter g. Martinu Grumu. Za sodelovanje na dogodku se zahvaljujemo pevcem Komorne skupine Društva prijateljev glasbe Sodražica, ki so s svojim ubranim petjem obogatili prireditve, ki jo je povezoval g. Mihelič, z recitiranjem Andrejevih pesmi pa je vpogled v Andrejev svet podala ga. Marija Čampa. Hvala tudi g. županu Blažu Milavcu za lepe pozdravne besede, posebni boglonaj pa vsem gospodinjam, ki so s svojimi dobrotami napolnile lačne želodce po prireditvi.

Ne nazadnje se zahvaljujemo vsem, ki ste od blizu in daleč prišli na spominski večer in izkazali spoštovanje pokojnemu Andreju, ki je še vedno v naših srcih.

Hvala, Vovkotovi

OB 75. OBLETNICI USTANOVITVE OSVOBODILNE FRONTE – OF, 1. del

PRIPRAVILA: PAVLINA PIHLER

Minilo je petinsedemdeset let od ustanovitve Osvobodilne fronte, pomembnega dogodka za preživetje slovenskega naroda v drugi svetovni vojni. Dne 26. 4. 1941 so se v vili književnika Josipa Vidmarja v Ljubljani sestale skupine rodoljubov iz vrst Krščanskih socialistov, Sokolov, komunistov, kulturnih delavcev in drugih domoljubnih skupin. Z namenom, da bi ohranili svoj narod, so sprejeli odločitev o uporu okupatorjem, ki so zasedli Slovenijo: Madžari Prekmurje, Nemci Štajersko in Gorenjsko in Italijani osrednjo Slovenijo.

OF je postopoma po vsem slovenskem ozemlju razširila mrežo odborov. Ogroženost domovine je klicala k odporu. Osvobodilni fronti se je pridružila večina Slovencev in tako je nastalo široko osvobodilno gibanje po vsej Sloveniji. Fantje in dekleta, možje in žene so zapustili domove in odšli v gozdove. Za domovino in njeno preživetje so bili pripravljeni plačati tudi najvišjo ceno – dati lastno življenje. To je tisto zgodovinsko dejstvo, ki ga ne smemo nikoli pozabiti. Tako se je iz prvih čet prostovoljcev razvila tudi slovenska narodnoosvobodilna, partizanska vojska.

Tudi v vsej sodraški dolini od Žlebiča do Podklanca so se že spomladi leta 1941 začele širiti napredne ideje in svobodomiselnost.

Ustanovljeni so bili odbori OF. Aktivisti so zbirali orožje, ki je ostalo po kapitulaciji stare Jugoslavije, na pročelja hiš pisali gesla in simbole revolucije. Ko so se že meseca junija na Travnici zbirali prvi partizani, je postala skrb aktivistov v dolini še večja. Zbirali so hrano, orožje in vojaško opremo. Leta 1942 se je osvobodilno gibanje v sodraški dolini zelo razmahnilo. Vse več fantov in mož je vstopalo v nove nastajajoče partizanske enote.

Pri tem naj spomnim na Sodražana, Vinca Drobniča in Staneta Oberstarja, ki sta imela pomembno vlogo pri delovanju letališča Nadlesk pri Ložu v Loški dolini ali po zavezniško letališče »Piccadilly Club«. Oba sta že v začetku leta 1944 v Borovcu pri Kočevski Reki organizirala sprejem prve zavezniške vojaške pomoči, ki so jo spuščali s padali. Spomladi leta 1944 sta sprejela pošiljko tudi v Belih Vodah v Loškem Potoku. Konec pomladi 1944 sta prejela ukaz iz glavnega štaba NOV, da poiščeta primerno zemljišče in organizirata pripravo zasilnega letališča. To zemljišče sta našla na Nadleškem polju v Loški dolini. Stane Oberstar je bil imenovan za komandanta letališča, Vinko Drobnič pa za komisarja. Partizani so s pomočjo domačinov zgradili letališče, ki je prva letala sprejelo že 21. julija 1944. Letališče je delovalo med

21. julijem in 10. septembrom 1944, ko je bil na letališče izveden odločilen napad in je bilo nato opuščeno. V začetku avgusta 1944 so v Nadlesku pristali major Scot, vodnik Poole, vodnik Wright, desetenik Lowel ter A. C. Brombey, ki so sestavljali zavezniško ekipo, ki je prevzela vodstvo letališča. V času delovanja letališča je na njem pristalo preko 30 zavezniških letal. Z njimi so poleg večje količine orožja, streliva in druge vojaške opreme, ki so jo partizanom poslali zavezniki, pripeljali tudi približno 30 članov različnih zavezniških misij, iz Nadleska pa so letala odpeljala več kot 600 partizanskih ranjenecov in invalidov ter rešenih zavezniških letalcev in ubežnih zavezniških vojakov.

Kar nekaj članov zavezniških enot, tako ameriških in angleških, ki so v času 2. svetovne vojne delovali na ozemlju Slovenije, je prišlo v Slovenijo, da so se srečali z našimi ljudmi, s katerimi so sodelovali v času vojne. Tako so leta 1993 v Cerknico prišli na obisk predstavniki ameriških letalcev, ki so bili med drugo svetovno vojno rešeni na območju Notranjske. Čeprav je tedaj preteklo že več kot pol stoletja, so ob svojem obisku spoštljivo in s hvaležnostjo pozdravili svoje rešitelje in se jim zahvalili, saj se dobro zavedajo, da so bili njihovi zavezniki partizani, ki so tudi sami tvegali lastno življenje in storili vse, da sestreljenih letalcev ne bi dobili v roke domobranci in jih predali nemškimi enotam SS. Faksimile in prevod zahvale, ki so jo ob svojem obisku izročili svojim gostiteljem v Cerknici sledi v naslednji številki.

OBISK V CRAFT TOWN SCOTLAND

PRIPRAVILA: KATJA ŽAGAR, KOORDINATORKA PROJEKTA ERASMUS +: SINERGIJA NOVIH ZNANJ

Spoznavanje primerov dobrih praks doma in na tujem je izjemno dragoceno tako za strokovno kot osebno rast zaposlenih. Ker za tovrstno izobraževanje ponavadi v rednih proračunih ni denarja, so projekti, kot je Erasmus + toliko bolj dragoceni. Tudi v Rokodelskem centru Ribnica smo tu videli svojo priložnost in leta 2015 uspešno kandidirali na projektu Erasmus + Mobilnost osebja za izobraževanje odraslih.

Naš partner v projektu je bil Craft Town Scotland iz West Kilbrida na Škotskem. Direktorico Craft Town Scotland, Maggie Broadley, smo uspeli spoznati, ko je v sklopu srečanja na 12. Poletni akademiji, ki je potekala v Loškem Potoku, obiskala tudi Rokodelski center Ribnica. Takrat nam je predstavila koncept, ki se je nam zdel zanimiv in vsekakor vreden ogleda in podrobne obravnave, saj tudi Ribnica predstavlja zaradi svoje zgodovinske dediščine rokodelsko središče Slovenije. V projektu so

bili predvideni štirje delovni dnevi za štiri zaposlene iz našega zavoda, naše naloge pa so bile približno spoznati zasnovano in izvedbo ideje o ustanovitvi rokodelskega mesta Škotske ter koncept oživitve mesta, način ter organizacija dela, stanje rokodelstva na Škotskem in njihovi izobraževalni programi ter vpetost rokodelstva v industrijsko oblikovanje in promocija blagovne znamke.

Organizacija Craft Town Scotland je neprofitna organizacija, ustanovljena leta 1998. Ustanovljena je bila na pobudo lokalnih aktivistov, ki so želeli preprečiti propadanje mestnega jedra West Kilbride, mesta z nekaj manj kot 4000 prebivalci. S spodbujanjem rokodelstva, industrijskega oblikovanja, izobraževanja odraslih, so do sedaj uspeli v prej opuščeno mestno jedro vnesti nove vsebine, oživiti nekaj stavb za rokodelske ateljeje in vzpostavitev osrednjega t. i. rokodelskega centra Barony Centre s prostori za galerijo, trgovino z rokodelskimi

ODGOVOR NA DOLŽNOSTI LASTNIKOV ZEMLJIŠČ OB KATEGORIZIRANIH CESTAH

PIŠE: JANEZ ARKO, GORA (DSO HRIB-LOŠKI POTOK)

V enem izmed občinskih glasil sem prebral članek Dolžnosti lastnikov zemljišč ob kategoriziranih cestah v času zimskega vzdrževanja cest, ki ga je pripravil Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Dobropolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče. V njem so predstavljene dolžnosti lastnikov zemljišč ob teh cestah, nikjer pa nisem zasledil dolžnosti, ki jih imajo občine do teh zadev. Navedena je bila tudi veljavna zakonodaja. Zakon o cestah (Ur. list RS št. 109/10, 48/12, 36/14; v nadaljevanju ZCes-1) v 5. členu določa, da je prepovedano izvajati ali opustiti kakršna koli dela na javni cesti, na zemljiščih ali na objektih ob javni cesti, ki bi lahko škodovala cesti ali ogrožala, ovirala ali zmanjšala varnost prometa na njej. Vse lepo in prav, vendar zemljišče je še vedno kmetova lastnina. Nimam nič proti cesti, saj mora biti le-ta v vsakem naselju, kjer živijo ljudje. Potrebno pa je urediti nekatere stvari. Ko se je cesta delala in širila, ni nihče pomislil na to, da se bo tudi plužila in posipala.

Krajevna skupnost Sodražica je bila tedaj tolikšna, kot sedaj Občina. Takrat sem bil član z Gore in takole smo reševali zadeve. Leta 1978 se je obnavljala cesta v vas Betonovo. Domačini smo darovali tudi les in začeli z obnovo. Prišel je oktober in v KS so imeli v načrtu nekaj asfaltirati nekje drugje.

Tam so šele urejali papirje, pri nas pa smo imeli del ceste že pripravljen. Predsednik Srečko Arko je takoj odločil, da gre denar k nam in tako smo zadevo izpeljali. Preostanek smo naredili, ko je bilo spet na voljo kaj denarja. Takrat se je delalo tako, da je bilo narejenega čim več. Občina je sedaj lastnik te ceste. Sedaj pa medobčinski inšpektorat in redarstvo občin predpisuje dolžnosti lastnikov ob teh cestah, za kaj vse morajo lastniki poskrbeti in se podrežati Zakonu o cestah.

Nihče pa ni zaščitil lastnikov zemljišč. Občine so z občinskimi odloki kategorizirale kot občinska med drugim tudi nekatera zemljišča in jim dala odškodnino. Občinski predpisi so v neskladju z ustavo, če občina ni sklenila pravnega posla pridobitve zemljišča. Zato je moralo Ustavno sodišče izdati odločbo (Ur. list 194/12 – 24. 4. 2012). Lastnik zemljišča lahko občino toži za odškodnino zaradi spremembe (tožba in sodba Vrhovnega sodišča RS III Ips 59/2010 – 7. 9. 2010). Torej obstaja tudi zaščita za lastnike zemljišč in občine so jo dolžne upoštevati. Če se je npr. cesta razširila, se je posledično zmanjšala površina parcele. Ko bo uveden davek na nepremičnine, bo nastala prava zmeda, saj se bomo lastniki parcel takoj uprli. Ob pluženju snega s cest se na parcele nameče še sol in pesek, ki ga je potrebno pospravljati.

Varuhinja človekovih pravic, KGZS, sodišča in tudi policija pozivajo občine, da začnejo takoj urejati lastniške razmere na zasebnih zemljiščih, na katerih so take občinske ceste.

Presoja ustavnosti in zakonitosti občinskih odlokov je treba reševati sistemsko in stopiti v stik s prizadetimi lastniki zemljišč. Tako zakonodaja medlo tudi štiti take lastnike. Ni pa dodelane zakonodaje in ljudje so pogosto zmedeni. Nekaterih te zadeve niti ne zanimajo, a ko bodo prišli davki, bo prišlo do popolne zmede in raznih tožb. Nekaj je tudi že primerov, ko so bile nekje razširjene poljske poti, ki se nadaljujejo v gozdne, povsod pa so prizadeti lastniki.

Sprejeti je potrebno zakon, ki bo jasno povedal, kaj imajo lastniki takih zemljišč, ki so prizadeta oz. celih parcel, če so bili le-ti razlašeni, oškodovancu pa je ostala le gola lastninska pravica in plačevanje davkov ter ostalih obremenitev.

Lahko je napisati dolžnosti v 97. in 98. členu ZCes1 in definirati širino varovalnega pasu ob cesti, ki je odvisna od kategorije ceste in znaša vsaj 2 m ali več.

Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Dobropolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče lahko napiše, kar hoče, občine pa so tiste, ki bodo morale urediti razmerja z lastniki zemljišč.

izdelki, prostori za izobraževanja, tečaje, delavnice in svojim manjšim gostinskim lokalom.

Craft Town Scotland je leta 2012 prejel nagrado Creative Place Award. Prav tako je sama stavba The Barony Centre, ki se nahaja v prostorih stare cerkve, zaradi izjemne prenove prejemnica številnih arhitekturnih nagrad. Konec leta 2015 je West Kilbide, zaradi svoje uspešne preobrazbe v rokodelski kraj poln kreativne energije in entuziazma, dobil nagrado The Great British High Street – v kategoriji Best Village.

Nove izkušnje, ki smo jih pridobile na področju spodbujanja rokodelstva, so zelo dragocene, saj se tako kot pri nas tudi pri njih že leta intenzivno ukvarjajo z ohranjanjem in izobraževanjem rokodelskih veščin. Prav tako kot pri nas se soočajo s pastmi sodobnega časa, ko rokodelci ne more konkurirati s cenami svojih produktov in je zaradi tega rokodelstvo kot tako izpostavljeno veliki nevarnosti opuščanja in s tem pozabljanja tradicionalnih znanj.

Nedvomno je organiziranje in delovanje Craft Town Scotland svetla točka v spodbujanju rokodelstva na Škotskem in za nas zagotovo primer dobre prakse, kako poskrbeti za to, da med sabo povežesh prebivalce kraja ter vneseš dinamiko v njegov vsakdanjik. V West Kilbidu so dokazali, da je vse to mogoče prav s pomočjo spodbujanja rokodelstva in sodobne ustvarjalnosti ter njunega prepleta, prav s tem so postali posebni in unikatni ter tudi ena od najzanimivejših turističnih točk Škotske.

PGD SODRAŽICA NA TEKMOVANJU IZ ORIENTACIJE

PIŠEJO: JAN ARKO, STAŠA ARKO, MAXINE KOŠIR

V soboto, 14. maja 2016, smo se udeležili občinskega tekmovanja iz orientacije v Sušju. Sodelovali smo s sedmimi ekipami: pionirke (5. mesto), pionirji (3. mesto), mladinke (1. mesto), mladinci (8. mesto), pripravnice (1. mesto) in pripravniki z dvema ekipama (1. in 3. mesto).

Na regijsko tekmovanje so se uvrstile 3 ekipe, tekmovanje se je odvijalo v Grčaricah 4. 6. 2016. Pripravniki so dosegli sedmo mesto, mladinke tretje mesto, pripravnice pa so bile žal diskvalificirane. Vse ekipe iz Sodražice so se med tekom izgubile oz. na začetku zavile v napačno smer. Mladinke smo že skoraj obupale, a nam je na srečo pomagala mentorica iz Dolge vasi. Po 1 uri smo končno našle pravo pot. Ko smo našle prvo točko, smo bile že čisto utrujene. K sreči smo našle vse točke in se varno vrnile na cilj z odličnimi rezultati. Tudi pripravnice in pripravniki so se izgubili, pripravniki so našli vse točke, pripravnice pa so odnehale zaradi poškodbe gležnja. Ampak pomembno je sodelovati, ne zmagati!

PO ŠTIRIH MESECIH SONČNE AZIJE SPET DOMA

PIŠE: META DROBNIČ, FOTO: META DROBNIČ IN IZIDOR MAKUC

Najprej sva buljila v zemljevid, raziskovala splet, brala raznorazne bloge, da bi vsaj približno dobila predstavbo, kako naj bi najino potovanje potekalo, a na koncu pametno obupala. Izbrala sva države, kjer ni pretirane nevarnosti okužb, saj nisva hotela celo pot jesti vseh mogočih tablet, in se odločila, da imava preprosto samo en cilj – poiskati vse lepo, predvsem pa raziskati podvodni svet tam daleč na drugi strani naše prelepe zemlje.

V zraku sva bila 10-krat, obiskala sva 6 držav (Tajska, Malezija, Singapur, Indonezija, Avstralija, Hongkong) in 40 krajev, od tega 18 rajskih otočkov.

Prvi kulturni šok sva doživela takoj, ko sva iz naše deželice priletela v Bangkok, mesto, kjer živi več kot 11 milijonov prebivalcev. Tukaj sva ostala pet dni, se naučila nebeško dobrega sadja, odlične ulične hrane in hodila na masaže samo za par evrov za celo uro.

S Tajske sva se s trajektom odpeljala v Malezijo. Prispela sva na otok Langkawi. Prihod v drugo državo je bil očiten. Poleg zakritih predstavnic ženskega spola (Malezija je namreč muslimanska država) naju je presenetila odlična infrastruktura, ki se brez težav kosa z Evropsko. Ker je suho obdobje ravno prehajalo v monsunsko, sva v Maleziji ostala le slabih deset dni. Najprej sva obiskala Kuah, glavno mesto otoka Langkawi. Tam sva večino časa preživela v trgovinah (Langkawi je namreč otok brez davka na dodano vrednost in je videti kot veliko leta-

lišče, polno trgovin z alkoholnimi pijačami, čokoladami, tobakom in tehničnimi izdelki.). Od tod sva odšla na Penang, ki velja za malezijsko Silicijevo dolino oz. Silicijev otok. Na otoku se nahaja kar nekaj tovarn in razvojnih oddelkov velikih IT korporacij, kot so recimo Intel, HP, Bosch. Od tu naju je pot zanesla še v Kuala Lumpur, prestolnico Malezije. Od tu pa sva imela let naprej na Filipine.

Potovanje po Filipinih sva začela na otoku Cebu. Z letališča naju je čakala še štiriurna vožnja z lokalnim avtobusom do kraja Moalboal, kjer sva že imela rezervirano sobo, saj sva ugotovila, da je vsaj za prvo nočitev tako najbolje. Poveš naslov in prebivalci te napotijo v pravo smer. Ceste pa so tam obupne, tako da se je avtobus celo pot tako majal in skakal, da je bilo kot na vlakcu smrti v Gardalandu. ☺ V Moalboalu sva ostala kar en teden, bilo je prelepo, da bi se nama mudilo kam drugam. Morje je tukaj odlično za potapljanje in snorklanje, čisto blizu obale je koralni greben, ki se spusti do globine 40 metrov, tudi vidljivost je dobra. Kraj oziroma plaža Panangsama je znana predvsem po jatah sardin, ki se zadržujejo blizu obale. Nor občutek je zaplavati v globino med sardine, saj okoli tebe naredijo tunel, v katerem se vse blešči in giblje. Ko si že globlje, se zopet združijo in nad tabo nastane temen zid tisočerih sardinic. Tudi želve so stalne obiskovalke te plaže. Pot sva nadaljevala proti vasi Oslob, kamor turisti verjetno zaidejo le zaradi

slavnega plavanja z orjaškimi kitovci. Tamkajšnji domačini imajo kup živali – kokoši, pujske, krave, koze – in vse se prosto sprehaja naokoli. Tukaj človek ne potrebuje budilke, saj ga že ob 5h zjutraj zbudijo zvoki narave – seveda so najbolj glasne kokoši. Najina naslednja destinacija je bil otoček Apo, kjer sva plavala s tisočerimi želvami. Apo je resnično majhen otoček, brez elektrike in avtomobilov, in že prvi dan sva ga skoraj celega prehodila. Vedno v družbi lokalnih kužkov, ki so veselo skakali

okrog naju in nama kazali pot. Bivala sva v Mary's homestay, prenočišču pri družini, kjer so nama kuhali najboljšo zelenjavo, riž in ribe. Tako preprosto in tako zelo dobro. Otroek je ogromno, tako da imajo na otoku tudi šolo, ob večerih pa se zberejo na igrišču, kjer ob glasni glasbi, ki jo izvajajo fantje na bobnih, plešejo in se igrajo razne igre. Korale v tukajšnjem morju so najlepše, kar sva jih videla na tem potovanju. So najrazličnejših oblik in barv, teren pa je razgiban, tako da je pravi užitek zaplavati slalom med njimi. Pot naju je nato vodila na čokoladni Bohol, kjer sva si ogledala znamenite čokoladne gričke, večino časa pa sva se prepustila kar podvodnim čarom v globinah otočka Balicasag, za katerega velja, da je eden izmed najlepših krajev za potapljanje. Res je bilo neverjetno, ko se koralni greben prelomi v neskončno modrino in te kar malo stisne, ko zaplavaš vanjo. Potovanje sva zaključila na ne-turističnem otoku Pangangan, kjer sva živela pri Billu in njegovi partnerici Perlis v čudoviti hiši ob morju, zgrajeni po načelih feng šuja. Večkrat sva si izposodila kajak, tudi ponoči, in veslala v temno morje. Tišina, samo midva, nad nama milijone zvezd, v vodi na tone planktona, vse se svetlika, občutek je neverjeten. Jedla sva večno klasiko – ribe in riž – ampak kdo bi se pritoževal. ☺

Mesečna viza je prehitro minila in že sva se znašla v zraku v smeri Singapurja, v prelepem mestu, polnem tropskega zelenja, kjer sva se zadržala en teden. Od tam pa sva imela let v Indonezijo, na vsem poznan Bali. Prva destinacija je bila Kuta, mesto najbližje letališču. Je ob plaži, ima poceni prenočišča in odlično lokalno pivo bintang, ki ga postrežejo prijazni domačini, medtem ko z nogami, zakopanimi v mivko, opazujete sončni zahod. Pot naju je vodila naprej v Ubud, eno izmed lepših mestec, kar sem jih kdaj obiskala. Neskončna riževa polja, neverjetni razgledi ... Dober teden dni sva uživala v podvodnem svetu v mestecu Tulamben na severu Balija, kjer je glavna atrakcija potopljena ameriška ladja U.S.A.T. Liberty čisto blizu obale in je odlična za potapljanje na vdih. Ladja je dolga kar 120 m, tako da sva jo pregledala po dolgem in počez. Tukaj sva imela tudi prvo srečanje s policisti, vozila sva se na najetem skuterju, po levi strani, na glavah imela čelade, nisva pa imela mednarodnega vozniškega dovoljenja. Ampak tudi če bi ga imela, bi gospod policist že našel kako drugo napako, da bi od naju dobil vsaj malo denarja. Po dogovarjanju in pogajanju sva ga le morala podkupiti, in sicer s 50 000 IDR (3,5 EUR). Pa smo bili vsi srečni. ☺

Velika želja, da bi videla mante, naju je pripeljala na otok Nusa Lembongan. Prelep otok, poln nasmejanih in prijaznih ljudi ter s prečudovito naravo. Le morje je bilo kar nekaj dni preveč razburkano, da bi naju lahko s čolnom zapeljali do sosednjega otoka Nusa Penida, na področje, kamor se mante hodijo čistiti. Ampak navsezadnje sva le dočkala dan, ko sva plavala skupaj s temi mogočnimi »pticami«. Ker sva bila že tako blizu Avstralije, sva morala skočiti še v Sydney. In ni nama žal, le prekratek obisk je bil. Oba sva se zaljubila v mesto, v naravo, v ljudi, podnebje.

Let domov sva imela iz Hongkonga, kjer sva tropsko džunglo zamenjala za betonsko. Eno od najbolj poseljenih mest na svetu, kjer cena kvadratnega metra stanovanja na prestižni lokaciji dosega tudi 124 tisoč dolarjev, je definitivno vredno ogleda. Ogromne stolpnice te oblegajo praktično na vsakem koraku. Truma ljudi hiti svojim opravkom naproti. Gneča je povsod, na ulici, na podzemni, v nakupovalnih središčih.

Moram priznati, da sva največji šok doživela ob prihodu domov. Šele zdaj se zavedava, kako malo ljudi živi v Sloveniji ...

Pesem si 2016

NA TRUBARJEVI DOMAČIJI

PRIPRAVILI: ZAVOD ZA RAZVIJANJE USTVARJALNOSTI, FOTO: GAJA GREŠAK IN FRANCI NOVAK

Na Trubarjevi domačiji na Rašici je 21. maja 2016 potekalo deseto srečanje pesnic in pesnikov iz vse Slovenije ob izidu zbornika *Pesem si 2016*. Prireditev je bila vključena v Nacionalni teden prostovoljstva in v Teden ljubiteljske kulture. Označimo jo lahko za sproščeno in poetično ter glasbeno presežno.

V Trubarjevem muzeju smo prisluhnili gledališkemu prepletu poezije »zmagovalnih« pesmi preteklega pesniškega leta. V poetičnem sprehodu so nastopili člani KUD Primož Trubar **Urša Zalar**, **Simon Lušin**, **Gregor Grešak** in **Ana Porenta**. Z minimalno

mizansceno in rekviziti so izjemno učinkovito uprizorili zgodbo skozi poezijo. Simon je v predstavi igral tudi klarinet, **Dan Grešak** pa je ustvaril glasbo in interpretaciji pesmi dodal posebno atmosfero in oprijemljivo okolje. V nadaljevanju so se predstavili mladi glas-

beniki, ki pod glasbenim vodstvom **Dejana Došla** pripravljajo uglasbitve poezije s *Pesem si* in so svoj projekt, ki se bo zaključil prihodnje leto, poimenovali **Poezija v glasbi**. In naj omenimo tudi tehnično podporo, ki je pogosto prezrta. **Urban Gruden** z ozvočenjem, lučmi in vsemi malenkostmi povzroči, da se temačnost Trubarjevega muzeja zasveti in spremeni v prostor za predstavo, **Niko Samsa** pa s kamero že vsa leta skrbi, da *Pesem si* srečanja ne utonejo v pozabo.

Po »obveznem« fotografiranju in pogostitvi **DOD Gradež** v **Galeriji Skedenj** so sledila avtorska branja, na katerih smo prisluhnili poeziji ustvarjalcev in ustvarjalcev. Iz Občine Sodražica je bila to **Jasna Janež**.

Zdaj pa še h knjigi. Letošnji (deseti) zbornik *Pesem si 2016*, ki ga izdaja **Zavod za razvijanje ustvarjalnosti**, na 328 straneh prinaša izbor med najboljšimi pesmimi, nastalimi in objavljenimi v preteklem letu na portalu www.pesem.si. Zbornik obeležuje deveto leto delovanja *Pesem si*. Na svetovni dan poezije, 21. 3. 2007, smo izdali prvi (morda bi bilo umestneje reči ničti) rojeniški zbornik, ki je pospremil zagon spletnega portala za objavljanje poezije, na katerega se je odslej nateklo čez 60.000 pesmi, 155.000 komentarjev in forumskih objav, prispevalo pa jih je čez 1300 članov. V *Pesem si 2016* najdemo preko 70 avtoric in avtorjev iz vse Slovenije, med tuje-

jezičnimi pa so zastopani avtorji, ki pišejo v BSH jezikih. Uredile so ga urednice portala: Lidija Brezavšček, dr. Silvana Orel Kos, Tea Plesničar, Senada Smajjić in mag. Ana Porenta, ki vse leto kot prostovoljke skrbijo za kvaliteten uredniški izbor (podčrtanke) in za mentorsko pomoč avtorjem pri pesniški rasti. Knjigo sta lektorirala Aleksandra Kocmut in Jure Drljepan, tehnično uredil in oblikoval jo je na novo pridružen urednik Franci Novak, podprle pa občine **Ribnica**, **Sodražica** in **Velike Lašče**.

Srečanje, na katerem se poleg domačih obiskovalcev zberejo ustvarjalci poezije z vseh koncev Slovenije, je posebno doživetje za vse, saj se pri Trubarju počutimo kot doma, ne le zaradi izida nove tiskane knjige, ampak predvsem zaradi ljubezni do jezika in zavedanja njegovega pomena in ohranjanja.

Šestka

Sedim na šestki. Za mano si tip grize nohte. Punca mu teži, naj že neha. Šofer prepelje rdečo luč.

»Bližamo se postajališču Stadion.«
Spet ta kovinski ženski glas.

Na živce mi gre. Bo povedala še, da se peljemo v faking daktilskem ritmu ali kaj!?

Dekle poleg mene si lakira nohte.
S črno. Vmes smehlja je tipka na mobi.
Za mano poslovnež prav tako živčno drsi po touch ekranu.

»Bližamo se postajališču Bavarski dvor.«
(Zakaj ta bejba ne reče Bavarci!?)
Izstopim.

JASNA JANEŽ

*Dolgost življenja našega je kratka,
kaj znancev je zasula že lopata,
odprte noč in dan so groba vrata,
al' dneva ne pove nobena pratka.
(F. Prešeren)*

Zahvala

Ob boleči izgubi našega

IZTOKA ČEŠARKA,
ROJ. 1963,

se zahvaljujemo vsem, ki so nam tako in drugače stali ob strani, sočustvovali z nami in nas razumeli.

Iztoka pa se spominjajmo takega, kot je bil: tih, skromen, predan družini in delu.

Češarkovi

*Je čas, ki daje,
in je čas, ki vzame.
Pravijo, je čas,
ki celi rane,
in je čas,
ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.*

V spomin

11. maja je minilo leto dni,
odkar te ni več med nami:

KAROL (DRAGO) VESEL
12. 11. 1941–11. 5. 2015

IZ SODRAŽICE.

Hvala vsem, ki ga obiskujete, se ga spominjate in mu prižigate sveče.

Ati, počivaj v miru,

tvoja hčerka Klauđija in sin Karsten

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druží nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas.
(Mila Kačič)*

Zahvala

V dopolnjenem 86. letu starosti je mirno in spokojno zaspala naša draga mama, sestra, babica, prababica, teta in tašča

MARIJA KRŽE, ROJ. ANZELJC
Z GORE
(18. 4. 1930–29. 4. 2016)

Beseda zahvale je namenjena vsem, ki ste se od nje poslovili, in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za tolažilne besede, izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše.

Iskrena zahvala osebju Zdravstvenega doma Loški Potok, gospodu župniku Antonu Dobrovoljcu za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem in osebju Komunale Ribnica.

Posebna zahvala vsem, ki ste jo med boleznijo obiskovali, še posebej pa sosedi Ivanki Lavrič, ki ji je nesebično vlivala upanje in nudila tolažbo tudi v najtežjih trenutkih.

Žalujoci vsi njeni

*Kako je hiša prazna,
odkar tebe v njej več ni,
tvoj vrt te kliče,
pridi nazaj ti.*

Zahvala

19. marca smo se za vedno poslovili od

FRANCA PRIJATELJA – GIDOVGA FRENKA
1942–2016.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, sosedom Pajk, krajanom ulice Zavoda in Slemenske ulice, Lovski družini Dolenja vas in njenemu osebju za izrečeno sožalja, podarjene sveče, cvetje in svete maše.

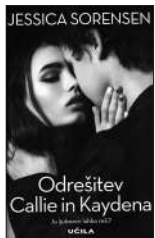
Hvala patru Niku za opravljen obred, pevcem za lepe pesmi slovesa, osebju zdravstvenega doma in Komunale Ribnica ter vsem, ki ste ga pospremili k večnemu počitku.

Vsi njegovi

Branje ZA V SENCO

PRIPRAVILA: NEŽKA MOHAR GAČNIK, BIBLIOTEKARKA

Na aprilski pravljичni urici so najmlajši prisluhnili pravljici z naslovom Knjigotap. Izdelovali so naprstne lutke nastopajočih živali: veverice, ježke, zajčke in sove. Majska pravljična urica je minila v znamenju pravljice Mama je ena sama! Mali nadobudneži so izdelovali puzzle.

JESSICA SORENSEN Odrešitev Callie in Kaydena

Temna skrivnost, ki jo je Kayden skrival dolga leta, je prišla na plano. Še huje: grozi mu ovadba zaradi napada. Ime lahko opere le tako, da Callie spregovori – to je nekaj, česar je ne bi nikoli prosil. Namesto tega stori vse, da bi jo zaščitil. Četudi to pomeni, da se mora odreči edinemu dekletu, ki ga je kdaj ljubil.

Callie ve, da Kayden tone v temačne globočine, in ga na vse pretege skuša rešiti. Toda to pomeni, da se mora soočiti s svojim največjim strahom in priznati svojo bolečo skrivnost. Misel, da bi spregovorila, jo navdaja z grozo – toda ne tako kot to, da bi za vedno izgubila Kaydena. Globoko v srcu Callie ve, da je prišel trenutek, da s Kaydenom pozabita bolečino preteklosti. S pomočjo prijateljev skuje načrt, da bi Kaydenu pokazali življenje, ki bi ga lahko imeli. Pa ga lahko prepriča, da si skupaj utreeta novo pot – ali je že prepoznana?

ALYSSA PALOMBO Beneški violinist

Tako kot večina Benečanov 18. stoletja tudi Adriana d'Amato obožuje glasbo – le da je njej oče, bogat beneški trgovec, prepovedal, da bi še kdaj vzela v roke kakšno glasbilo. A Adriana želi izživeti svoje sanje, zato začne pod okriljem noči skrivoma odhajati iz družinske palače, da bi se učila igranja na violino pri virtuoznem violinistu in skladatelju Antoniu Vivaldiju. Učitelj in nadarjena učenka se ob zvokih čarobne baročne glasbe zapleteta v strastno ljubezensko afero. Adrianin oče hoče hčerko poročiti z bogatim in pomembnim predstavnikom beneškega plemstva, toda mladenka vidi samo Vivaldija. A ta je zaprisegel Bogu, zato je njuno razmerje v očeh Cerkev in družbe prepovedano. Oba se zavedata, da se bo njuna ljubezenska avantura po Adrianini poroki končala. A nihče ne pričakuje dogodkov, ki Vivaldija prisilijo, da mora izbrati med dvema svojima velikima ljubeznima: žensko in glasbo.

FREDRIK BACKMAN Babica vas pozdravlja in se opravičuje

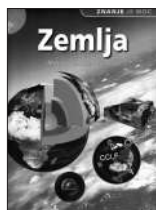
Sedemletna Elsa je drugačna. Ima bujno domišljijo, ves čas odkriva nove besede v Wikipediji in razume reči, ki jih njeni starši ne. Elsa ima sedemdesetletno babico, za katero pravijo, da je nora. Rada stoji na balkonu in s pištolo za paintball strelja moške, ki bi se radi pogovarjali o Jezusu. Prav tako je Elsina najboljša in hkrati edina prijateljica.

Ponoči se skupaj zateketa v kraljestvo babičnih pravljic, kjer so vsi drugačni in kjer od tebe nihče ne pričakuje, da boš normalen. A Elsa ne ve, da jo čaka huda preizkušnja, ko bo potrebovala ves svoj pogum in pamet; ko bo v njenih rokah usoda številnih ljudi; ko se bosta pravljični in resnični svet prepletla. Kajti, kot pravi njena babica: najboljše pravljice niso nikoli popolnoma resnične in nikoli popolnoma izmišljene.

ANDERS DE LA MOTTE Dvojna igra

Izgubil je spomin, a ve, da ima temno skrivnost. Zdaj lahko še življenje, če jo izda napočnemu človeku. Ko se David Sarac po avtomobilski nesreči v Stockholmu prebudi, ve samo to, da je policist, da je naredil nekaj neodpušljivega in da mora zaščititi svojega obveščevalca Janusa. Natalie Aden rekrutirajo, da vohuni za Saracom. In postane njegova zaupnica – edina oseba, ki ji zaupa in ki mu lahko pomaga, da poveže posamezne namige. Vendar nista edina, ki iščeta Janusa. In drugi so iz obupa pripravljene narediti marsikaj – uporabiti okrutne metode, da bi ga zanesljivo našli prvi.

Zemlja

Kako so nastale celine na Zemlji? Kaj pa je učinek tople grede? Zakaj se pri nevihti bliska in grmi? V tej knjigi najdejo otroci in mladostniki odgovore na ta in mnoga druga vprašanja o Zemlji. Geološke, geografske, podnebne in vesoljske povezave so opisane od notranosti do površja Zemlje in od njenega ozračja do vesolja. Vse, kar nas zanima in je treba vedeti s področja znanosti o naši Zemlji, je podrobno razloženo in lepo opisano. Številne zanimive fotografije in barvne ilustracije razlagajo vetrove, oblake in nevihte ter tako na zanimiv in razumljiv način predstavljajo naš modri planet.

JOSEP PALAU I ORTA Zaščitimo ogrožene vrste

Ste vedeli, da na Zemlji živi na tisoče različnih živalskih in rastlinskih vrst? Naš planet je izjemno biološko raznovrsten: cvetlice raznovrstnih barv, drevesa vseh velikosti, rastline, prilagojene različnim podnebnim razmeram, ter osupljive in čudovite živali. Žal številnim vrstam grozi izumrtje. Ginko vam bo predstavil nekaj najbolj ogroženih živali in rastlin na svetu. Nujno je, da jih ohranimo pri življenju, saj so bogastvo, ki ga moramo negovati

S tem tudi zaključujem tokratni izbor nekaterih knjižnih novosti, ki so vam na voljo v sodraški knjižnici. V juliju in avgustu ima knjižnica spremenjen delovni čas in sicer:

**V PONEDELJEK IN PETEK OD 15. DO 19. URE
TER V SREDO OD 17. DO 19. URE.**

Čim lepše in prijetneje preživite čas počitnic in dopustov! Odpočijte si od vsakodnevnih skrbi in obveznosti ter se polni nove energije in elana vrnite novim zmagam naproti! Radi in lepo se imejte ter na svidenje do prihodnjic!

PSOGLAVSKI DNEVI

SODRAŽICA
24.-26. 6.
2016

www.td-sodrazica.si

Očesni center
Preskar

Okulistični
pregledi
v Ribnici.

Brez čakalnih dob.

Ob nakupu očal je pregled brezplačen.

